

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק ניהול דיוניים משפטיים באמצעים טכנולוגיים (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

כחלק ממכלול המאמצים למניעת התפשטות נגיף Novel Coronavirus nCov-2019 (להלן: "נגיף קורונה" או "הנגיף" או "המחלה"), ונוכח דרכי הפצתו והעליה המתמדת בהיקף הנדבקים בו, הותקנו מאז חודש מרץ 2020 על ידי הממשלה מגוון תקנות שעת חירום שמטרתן לצמצם את השהייה של אזרחים במרחב הציבורי ולמנוע התקהלויות. בתוך כך הותקנו הוראות שנועדו למנוע הדבקה של השהים במתקני הכליאה, עצורים ואסירים, על ידי צמצום מגעם עם יתר האוכלוסייה, וזאת על מנת ליתן מענה לחשש המוגבר מהדבקה במקומות אלה בהם מוחזקים אנשים בשטח מחיה סגור ותחום העלול להוות כר פורה להתפשטות הנגיף. חשש מוגבר זה של הדבקה קיים גם במעונות חסות הנוער, במעונות נעולים ובמעונות כמשמעותם בחוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965. מצב החירום המיוחד הביא גם לצמצום הדיונים בערכאות השיפוטיות השונות. כך, בתקופת תוקפה של הודעת שר המשפטים לפי תקנה 2 לתקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), התשנ"א-1991 (להלן: תקנות בתי המשפט (סדרי דין במצב חירום מיוחד)), אשר פורסמה לראשונה ביום 15.3.2020 והוארכה בשלב זה עד ליום 17.5.2020, בבתי המשפט מתקיימים רק דיונים בסוגי הליכים מסוימים ולא בכלם וזאת בכפוף לתקנות האמורות ולהודעת מנהל בתי המשפט מכוחן. הדבר נכון גם ביחס להודעות בדבר מצב חירום מיוחד וקיום דיונים בצמצום בערכאות נוספות כגון בתי הדין לעבודה, בתי הדין לעררים שלפי חוק הכניסה לישראל ובתי הדין הדתיים. לנוכח חובת הנוכחות של עצורים (חשודים ונאשמים) ושל אסירים הקבועה בדין ביחס להליכים הפליליים, מזה, ונוכח החשש המוגבר מהתפשטות הנגיף במתקני הכליאה עקב סיכויי ההדבקה הגבוהים בעת שינוע יום יומי של קבוצות עצורים ואסירים לדיונים בבתי משפט, שהייתם במקום והחזרתם למתקני הכליאה, מזה, עולה הצורך לאפשר, בעת קיומו של מצב חירום מיוחד הנובע מנגיף קורונה, קיום דיונים משפטיים שלא בנוכחות העצור או האסיר, אלא בהשתתפותו באמצעות מכשירים טכנולוגיים. יתרה מזו, מלבד עצורים ואסירים, ישנם אנשים אחרים הנדרשים להגיע בתקופת מצב החירום המיוחד לבתי המשפט, ואשר נמצאים בקבוצות סיכון להן חשיפה לנגיף מסוכנת יותר. עבורם, הגעה לדיון בבית המשפט עלולה להיות מסוכנת. נוסף על כך, אף במגבלות שהטילה הממשלה על יציאה למרחב הציבורי, על התנהלות בו ועל האפשרות לנוע בתחבורה ציבורית, היה כדי להקשות מאוד על ההגעה לדיונים בבית המשפט. על כך יש להוסיף מקרים בהם חלה חובת בידוד על אדם הנדרש להגיע לדיון משפטי, ולפיכך קיימת מניעה חוקית לאפשר לו לנכוח בדיון. לאור האמור, ועל מנת להתכונן כדבעי לאפשרות התפרצות "גל שני" של הנגיף, עלה צורך ליתן סמכות לשר המשפטים להכריז על החמרה במצב החירום המיוחד, ככל שעל פי עמדת משרד הבריאות יהיה בכך צורך, ובעקבותיה, תהיה אפשרות לבית המשפט להורות על השתתפותם גם של הצדדים, באי כוחם, השופט וכל אדם אחר שנוכחותו נדרשת בדיון – באמצעים טכנולוגיים. זאת, בכל הדיונים אשר מתנהלים בתקופת מצב החירום המיוחד, ולמשך תקופת תוקפה של הודעה על מצב חירום מיוחד בערכאות המשפטיות השונות בהתאם לתקנות המסדירות זאת.

ההגבלות הנדרשות על מנת להתמודד עם הסכנות בהתפשטות המגיפה, משתנות מעת לעת בעקבות מצב התפשטות הנגיף ומצב התחלואה – ייתכן מצב בו הממשלה תחליט על הקלה בהגבלות אלה ולאחר מכן תיאלץ תוך זמן קצר לשוב ולהחמיר בהן. כל עוד לא נמצא חיסון או תרופה לנגיף, סכנת ההתפשטות קיימת ועל מערכת המשפט להיערך לאפשרות כי קצב ההדבקה וההתפשטות יגבר, כך שידרשו מגבלות קשות על פעילות, תנועה והתקהלות אשר ישפיעו על האפשרות לקיים את הדיונים בבתי המשפט כסדרם.

החוק המוצע נועד להעמיד תשתית נורמטיבית אשר תאפשר לעצורים ואסירים, לדיירים במעונות ולחשודים או נאשמים במצבים מוגדרים ובמקרה של החמרה נוספת, לכל הצדדים האחרים להשתתף בדיונים משפטיים דחופים בעניינם, באמצעים טכנולוגיים, חלף נוכחות פיזית בבית המשפט. יודגש כי ההסדר המוצע בתזכיר זה אינו קובע את סוגי הדיונים אשר יתקיימו בתקופת החירום (אשר נקבעים בהתאם לתקנות בתי המשפט (סדרי דין במצב חירום מיוחד)), אלא נועד להסדיר רק את אופן ההשתתפות של הצדדים בדיונים המתקיימים בתקופה זו.

ג. עיקרי החוק המוצע

רקע כללי

העולם, וישראל כחלק ממנו, מתמודד מאז חודש ינואר 2020 עם פנדמיה (כפי שהוגדרה על-ידי ארגון הבריאות העולמי) כתוצאה מהתפרצות והתפשטות נגיף הקורונה. מדובר במחלה העוברת מאדם לאדם על ידי הפרשות מדרכי הנשימה (כגון: עיטוש או שיעול). הנגיף הוא נגיף חדש, ובאוכלוסייה אין חסינות נגדו, אין חיסון שבאמצעותו אפשר למנוע את התפשטות המחלה, אין טיפול ידוע, והוא יכול לגרום לתחלואה ולתמותה המונית משמעותית, כולל בקרב אנשים בריאים, אך בפרט בקבוצות סיכון.

נכון ליום 12.5.2020 דווח על הערכות של למעלה מ-4,230,000 מקרים של הידבקות מוכחת ברחבי העולם וכן על למעלה מ-285,000 מקרי מוות. נכון למועד הפצת תזכיר חוק זה, נתוני משרד הבריאות מעידים על למעלה מ-16,500 אנשים שנדבקו בנגיף במדינת ישראל. 258 אנשים נפטרו מהמחלה במדינת ישראל. מדינות רבות בעולם, ובהן ישראל, נקטו, ועודן נוקטות צעדים מרחיקי לכת על מנת לצמצם את ההדבקה ואת התפשטות המחלה, כגון הטלת מגבלות תנועה חמורות על כלל אוכלוסיית המדינה או על חלקים רחבים ממנה, הגבלת כניסת אנשים ממדינות אחרות, הטלת חובת בידוד וחובת דיווח ועוד.

ביום 11.3.2020 הכריז ארגון הבריאות העולמי על המחלה כעל מגפה עולמית, צעד חריג בעל משמעויות מרחיקות לכת.

ביום 27.1.2020 הכריז שר הבריאות, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 20 לפקודת בריאות העם מס' 40 לש' 1940 כי המחלה הנגרמת על ידי נגיף הקורונה היא מחלה מידבקת מסוכנת וכי קיימת בעטיה סכנה חמורה לבריאות הציבור. בהמשך לכך, בהתאם לצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"פ-2020¹ (להלן: "הצו" או "צו בריאות העם") בנוסחו המעודכן, מי שהגיע לישראל מכל יעד שמחוצה לה, מחויב לשהות בבידוד למשך 14 ימים. הוראות בידוד חלות גם על מי שהיה במגע הדוק עם חולה בנגיף הקורונה, או מי שרופא קבע לגביו כי היה במגע עם הדוק עם חולה בנגיף ב-14 הימים שקדמו לקביעת

¹ק"ת 8339, התש"פ (2.2.2020), עמ' 516

הרופא. בנוסף צו הבידוד קבע הגבלות על התקהלויות, הגבלות שהתעדכנו ועודן מתעדכנות מעת לעת בהתאם להתפשטות הנגיף.

נוסף על כך, כחלק מהמאבק בהתפשטות נגיף הקורונה, ביום 21 במרץ 2020 פורסמו תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות), התשי"ף-2020 אשר קבעו מגבלות על הציבור אשר ליציאה למרחב הציבורי, ושהייה במקומות מסויימים והגבלת פעילות של מקומות ועסקים. תקנות אלה מתעדכנות מעת לעת, כאשר בתחילה נקבעו הגבלות על יציאת אדם מבית מגורים למטרה שאינה מנויה בתקנות, ולאחר מכן בוטלו הגבלות אלה וכן נעשו הקלות בכל הנוגע לפתיחת מקומות לציבור, הכול בהתאם להשתלטות על קצב ההתפשטות הנגיף. נציין כי גם כאשר הייתה בתוקף ההגבלה על יציאה למטרה שאינה מנויה בתקנות, הותרה יציאת אדם להליך משפטי. יודגש כי אמנם כעת אנו נמצאים במצב בו קצב ההידבקות בנגיף הולך וקטן, ובהתאם לכך מוסרות באופן הדרגתי הגבלות שונות. עם זאת, כל עוד לא נמצאו חיסון או תרופה לנגיף, סכנת התפשטות הנגיף קיימת ומצב החירום לא חלף. במצב זה ישנה אפשרות ל"יגל שניי" של התפרצות המחלה. בהתאם לכך, ישנה חשיבות להיערכות מערכת המשפט להתמודדות עם סכנה הנובעת מהתפשטות חוזרת של המחלה ולאפשרות של הטלה נוספת של מגבלות חמורות על יציאה למרחב הציבורי, כמו גם מגבלות על התקהלות והוראות על חובת שמירת מרחק בין אדם לאדם במרחב הציבורי.

עיקר 1: חלוקה לשתי תקופות עיקריות

על רקע הדברים המפורטים לעיל והאפשרות להיקפים שונים של התפשטות הנגיף בציבור בדרגות חומרה שונות מוצעת בתזכיר החוק חלוקה לתקופות שונות התלויות בהודעות שונות של שרים בהתבסס על קצב התפשטות הנגיף. חלוקה זו נועדה לאפשר גמישות בהיערכות הנדרשת במערכת המשפט בהתאם לשינויים במצב החירום. תזכיר החוק המוצע מתייחס **לשתי תקופות עיקריות** – תקופה בה קיים מצב חירום מיוחד במדינה אך לא קיים קושי ממשי לקיום דיונים בבתי המשפט בנוכחות כל הצדדים לדיון (הווה אומר: למרות ההגבלות רוב האנשים יכולים להגיע פיזית לדיונים בבתי המשפט) (להלן: התקופה הראשונה); ותקופה בה שר המשפטים הכריז כי בעקבות החמרה בהתפשטות הנגיף, קיים קושי ממשי לקיום דיונים בבתי המשפט בנוכחות כל הצדדים לדיון (הווה אומר: בעקבות ההגבלות ישנו קושי לרוב האנשים להגיע פיזית לדיונים בבתי המשפט) (להלן: התקופה השנייה).

בתקופה הראשונה, מצב החירום שנוצר בשל התפשטות נגיף הקורונה איננו מגיע לכדי קושי ממשי לקיים דיונים בבתי המשפט בנוכחות כל הצדדים. בתקופה זו, הצורך לאפשר השתתפות בדיונים באמצעים טכנולוגיים נוגע רק לאוכלוסיות מיוחדות מסוימות – עצורים או אסירים, דיירים במעונות וחשודים או נאשמים במצבים מוגדרים. לכן, בתקופה זו חלות הוראות פרקים ב', ג' ו-ד', כפי שיפורטו להלן. בתקופה זו, כל הנוכחים בדיון שאינם נמנים על קבוצות אלה, נוכחים בדיונים בבתי המשפט באופן פיזי וחלים לגבי נוכחותם סדרי הדין הרגילים. **בתקופה השנייה**, כאשר שר המשפטים מודיע כי בעקבות החמרה בהתפשטות הנגיף, נוצר קושי ממשי לקיום דיונים בבתי המשפט בנוכחות הצדדים, נכנס לתוקפו פרק ה'. פרק זה מסמיך את בית המשפט לקבוע כי גם כל יתר המשתתפים בדיונים – מעבר לקבוצות המנויות לעיל – ישתתפו בדיונים באמצעים טכנולוגיים ולא ינחו פיזית בבית המשפט. התנאים להפעלת סמכותו של בית המשפט לקבוע השתתפות באמצעים טכנולוגיים מחולקת על פי סוגי הדיון – דיונים פליליים ודיונים אזרחיים. לעניין זה, דיונים אזרחיים כוללים גם הליכים מנהליים המתנהלים בבתי המשפט. כאשר פרק ה' נכנס לתוקפו הוא חל על נוכחותם של כל המשתתפים בדיון מלבד עצורים או אסירים, אשר על השתתפותם בדיון ממשיך לחול פרק ב'. עוד מוצע כי כניסה לתוקף של פרקים שונים בתזכיר תהיה תלויה בהכרזות שונות של שר המשפטים בהתאם

למצב החירום המיוחד. התזכיר מתייחס **לארבע הודעות שונות** – ההכרזה הראשונה היא הכרזה משותפת של שר המשפטים והשר לביטחון פנים לפי סעיף 2(א) המוצע על כי לא ניתן לקיים את הדיונים בבתי המשפט בעניינם של עצורים או אסירים בנוכחותם. זאת, מחשש ממשי להדבקה בנגיף הקורונה בבתי המעצר והכלא. כל עוד הכרזה זו בתוקף, תקף פרק ב' לעניין נוכחותם של עצורים ואסירים בדיונים; ההכרזה השנייה היא הכרזה של שר המשפטים לפי סעיף 7(א) המוצע, כאשר ישנו קושי להוצאת דייר במעון והבאתו לדיון בבית המשפט, מחשש ממשי להדבקה בנגיף הקורונה במעונות. כל עוד הכרזה זו בתוקף, תקף פרק ג' לעניין נוכחות דייר במעון בדיון. ההודעה השלישית היא הודעה בדבר מצב חירום מיוחד כהגדרתו בחוק זה, אשר ניתנה על ידי שר המשפטים. לפי הודעה זו יתקיימו בערכאות השיפוט השונות רק סוגי הדיונים המפורטים בהן. הודעה זו היא תנאי לכניסה לתוקף של פרק ד' החל על נוכחותם של חשודים ונאשמים שאינם עצורים בדיונים פליליים בעניינם, כפי שיפורט להלן. ההודעה הרביעית, היא הודעה של שר המשפטים על קיומו של קושי ממשי לקיים דיונים בבתי המשפט בעקבות החמרה בהתפשטות הנגיף. הודעה זו יכולה להינתן רק כאשר הודעתו של השר על תחולת תקנות בתי המשפט (סדרי דין במצב חירום מיוחד) בתוקף. בתקופת תוקפה של הודעה זו נכנס לתוקף פרק ה' לתזכיר אשר, כאמור, מסמיך את בית המשפט לקבוע כי כל המשתתפים בדיון ישתתפו בו באמצעים טכנולוגיים.

עיקר 2: קיום דיונים בלא נוכחות עצורים ואסירים (פרק ב')

בתקופת שגרה, מידי יום מוסעים עצורים ממתקני הכליאה, כקבוצה, בליווי יחידת נחשון של שירות בתי הסוהר, אל בית המשפט, שוהים שם עד לתום דיוני המעצר, וחוזרים יחד למתקן הכליאה. בדרך זו מוסעים אף אסירים אשר מתקיים דיון משפטי בעניינם. במתקני הכליאה מוחזקים אנשים בשטח מחיה סגור ותחום, מצומצם יחסית, כשהחיים המשותפים, בתנאים שאינם מאפשרים שמירה על תנאי בידוד או הרחקה מספקת בין אסיר לאסיר ובין עצור לעצור, עלולים להוות כר פורה להתפשטות הנגיף באופן מואץ בקרב אוכלוסיית בתי הסוהר ולגרום להדבקה ולתחלואה המונית של אסירים, עצורים ואנשי שירות בתי הסוהר, וכל הבאים איתם במגע. קיום דיונים בעניינם של עצורים ואסירים, גם במצב החירום המיוחד, נוגע פעמים רבות לחירותם של אלה ומאפשר שחרורם כמו גם מאפשר במקרים רבים לסיים את ההליך הפלילי בעניינים של העצורים וכך למנוע מהם עינוי דין מיותר. בנוסף, ייתכן שתידרש התייצבותם של עצורים או אסירים בהליכים משפטיים שאינם פליליים. כך למשל, בקשה לסעד זמני בהליך אזרחי, שנקבע כי תידון במהלך תקופה זו, מחייבת התייצבות של המבקש. כאמור, מוצע כי תינתן לשר המשפטים ולשר לבטחון פנים הסמכות להכריז יחד כי בשל מצב חירום המיוחד והסכנה המיוחדת הנשקפת להתפשטות המחלה בבתי המעצר והכלא, לא ניתן לקיים דיונים של עצורים ואסירים בנוכחותם בבתי המשפט. מוצע כי בתקופת תוקפה של הכרזה זו, השתתפותם בדיון של עצורים או אסירים תיעשה באמצעים טכנולוגיים.

עיקר 3: דיירים במעון (פרק ג')

אוכלוסייה נוספת אשר עלול להתעורר קושי וסכנה בהבאתה לדיונים בבתי המשפט לנוכח התפשטות הנגיף, היא דיירי המעונות – אלו הנמצאים במעונות חסות הנוער לרבות במעונות הנעולים, אלו המתגוררים במעונות כמשמעותם בחוק הפיקוח על מעונות – מעון "לילדים", לזקנים, לבעלי מום גופני או ללוקים בשכלם... " או מוסד לטיפול "משתמשים בסמים", וכן אלו המתגוררים בבית דיור מוגן, קרי מקבץ דירות המיועד למגורים למי שמלאו לו שישים שנים.

מטבע הדברים, אופי הפעילות בתוך המעון והקרבה בין הדרים בו מקשים מאד על שמירת מרחק בין הדיירים

עצמם, בדומה לקרבה הקיימת בתאים משפחתיים. לפיכך, קיים סיכון ממשי כי ככל שתהיה במעון היחשפות לנגיף הקורונה, הרי שהסיכון להדבקת יתר הדיירים כמו גם אנשי הצוות במעון הוא ממשי ומידי. אין בכל המעונות אפשרות לתנאי בידוד כנדרש על-ידי משרד הבריאות, וגם אם במעונות גדולים ניתן לאפשר בידוד מסוים, הרי שבידוד לכמה דיירים במקביל הוא מורכב ביותר עד כדי בלתי אפשרי. המשמעות עלולה להיות השבתת פעילות המעון או פיזור דייריו, כאשר קיים קושי ממשי עד כדי אי היתכנות לתת לדיירים מענה חלופי מתאים במעונות אחרים, זאת בשל המאפיינים הייחודיים של הדיירים במעונות השונים (שונות במגדר, במגזר, בסוגי המעונות, מגבלות שונות מכוח החוק וכדומה). כמו כן, לעיתים, בנוגע לקטינים, לא ניתן להחזיר דיירים אלו לביתם, בין בשל הסיכון הנשקף להם ממשפחתם ומהסביבה ובין בשל הסיכון שהם מהווים לסביבה. מאידך, על אף הסכנה הבריאותית הקיימת כלפי כלל דיירי המעון, יש לשקול בכובד ראש את האפשרות לקיים דיון שלא בנוכחות דייר במעון מפאת החשיבות הקיימת בנוכחות פיזית בדיון וחשיבות האפשרות להישמע באופן ישיר בבית המשפט. אפשרות זו חשובה בכל דיון משפטי, אך ישנה חשיבות יתרה כאשר המדובר בקטינים, בבעלי מוגבלויות, בקשישים וכדומה. לכן מוצע לקבוע שיקול דעת לבית המשפט לאפשר השתתפותו באמצעי טכנולוגי של דייר במעון בדיון בבית המשפט.

על מנת לאזן בין הצורך להגן על זכויותיהן של אוכלוסיות אלו ובין הצורך להגן על דיירי המעון מפני הדבקה, מוצע לאפשר לשר המשפטים בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה והשירותים החברתיים ועם שר הבריאות, להודיע על מצב מיוחד בו ייכנסו לתוקף הכללים אשר מקנים שיקול דעת לבית המשפט לעניין השתתפותו בדיון של הדייר במעון. בין כללים אלה מוצע לקבוע רשימה של שיקולים מנחים לבית המשפט, בבואו להורות על קיום דיון בהשתתפות הדייר במעון באמצעי טכנולוגי כאמור, וכן לאפשר שמיעת עמדות הצדדים ומנהל המעון טרם קבלת החלטה בעניין זה. כאשר מדובר בדייר במעון, דיון באמצעי טכנולוגי יהיה באופן שמאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת (היוועדות חזותית) ולא יתאפשר דיון באמצעי טכנולוגי שמאפשר העברת קול בלבד.

עיקר 4: קיום דיון בהליך פלילי בלא נוכחות חשוד או נאשם שאינו עצור או אסיר (פרק ד')

הכלל הוא כי לא דנים אדם בפלילים שלא בנוכחותו. על כן, גם במצב חירום מיוחד יש לעשות מאמץ כדי לאפשר לחשודים ולנאשמים אשר אינם עצורים או אסירים להשתתף בדיונים פליליים דחופים המתקיימים בעניינם. על רקע זאת, מוצע להתייחס לשני מקרים שנוצרו בעקבות מצב החירום הנובע מהתפשטות הנגיף ואשר פוגעים באפשרות של הנאשם או החשוד להגיע פיזית לבית המשפט לדיון בעניינו. המקרה הראשון הוא זה בו נאשם או חשוד נמצא בבידוד לפי הוראות משרד הבריאות והצווים המחייבים זאת ועל כן אינו יכול להיות נוכח פיזית במשפטו. המקרה השני הוא במצב שבו מבקש החשוד או הנאשם שלא להיות נוכח פיזית בדיון בעניינו בבית המשפט מפאת מצב החירום המיוחד – הכוונה היא בעיקר למקרים בהם הנאשם או החשוד נמצא בקבוצת סיכון ביחס לנגיף הקורונה והיציאה למרחב הציבורי והשתתפות בדיון בבית המשפט מהוות עבורו סכנה מוחשית. על פי ההסדר המוצע, במקרה של בידוד או לבקשתו של החשוד או הנאשם עקב מצב החירום, יכול יהיה החשוד או הנאשם להשתתף בדיון באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת תמונה וקול בזמן אמת. יובהר כי הוראות אלה תלויות בהודעה של שר המשפטים על כך כי בשל מצב החירום המיוחד מוחלות על דיונים בבתי המשפט הוראות תקנות בתי המשפט (סדרי דין במצב חירום מיוחד). הסיבה לכך היא כי הקושי להגיע לבית המשפט הנובע ממצב החירום המיוחד הוא קושי שבשלו ניתנת הודעה שר המשפטים וכשהיא ניתנת היא מבטאת קושי זה. זאת ועוד, כאשר ניתנת הודעה שר המשפטים האמורה, מתקיימים בבתי המשפט רק דיונים דחופים ולכן אם החשוד או הנאשם צריכים יהיו להיות נוכחים בדיון בתקופה זו המשמעות היא שהדיון הוא דחוף ויש חשיבות בקיומו על אף מצב החירום. היות שכך, ובהמשך למפורט לעיל, ראוי כי במקרה כזה –

שמדובר בדיון דחוף והתפשטות הנגיף היא כזו היוצרת קושי בקיום כל הדיונים בבית המשפט כסדרם – תהיה אפשרות לבית המשפט לאשר השתתפותו של חשוד או נאשם בדיון באמצעים טכנולוגיים.

עיקר 5: קיום דיונים בלא נוכחות הצדדים במצב של קושי ממשי בהגעה לבתי המשפט (פרק ה')

בנוסף לכל האמור, ככל שמצב החירום מתארך, מתעורר צורך ליצור הסדר אשר יאפשר, בעת הצורך, גם לצדדים אחרים שנוכחותם בדיון נדרשת (נאשמים, חשודים, בעלי הדין, באי כוחם, מתורגמנים, קלדנים, עדים, שופטים, קטינים, הוריו של קטין, נפגעי עבירה וכדומה), להשתתף באמצעים טכנולוגיים בכל סוגי ההליכים, הן האזרחיים והן הפליליים המתקיימים בבתי המשפט, בבתי הדין לעבודה, בבתי הדין הדתיים ובלשכות ההוצאה לפועל (להלן – בתי המשפט) שלא להיות נוכחים פיזית בבית המשפט. בין אנשים אלה או בין בני משפחותיהם, יתכן שישנם אנשים הנמצאים בקבוצות סיכון ולכן החשיפה לנגיף מסוכנת להם והגעה שלהם או של קרוב משפחתם לדיון בבית המשפט יכולה לסכן את חייהם. בנוסף, המגבלות שהטילה הממשלה על יציאה למרחב הציבורי, על התנהלות בו ועל האפשרות לנוע בתחבורה ציבורית, ואפשר שיוטלו שוב, יכולות להיות כאלה אשר מקשות מאוד אף הן על ההגעה לדיונים בבית המשפט. בו בזמן, ישנה חשיבות עליונה בהבטחת האפשרות לגישה לערכאות בכל הדיונים שנקבעו כדחופים במצב החירום המיוחד ובהמשך תפקודה של מערכת המשפט לאורך זמן. המוצע במסגרת תזכיר החוק נועד לאפשר את השתתפותם של כל הצדדים שנוכחותם בדיון נדרשת או שיש להם זכות להיות נוכחים בדיון, לרבות השופט, ואשר נוכח החרפת הסכנה שאפשר שתיווצר במצב החירום המיוחד, קיים קושי ממשי שיתייצבו פיזית בבית המשפט. לפיכך מוצע לאפשר את השתתפות כל צד בדיון באמצעים טכנולוגיים, כולם או חלקם.

מוצע לקבוע את ההוראות המפורטות להלן כהוראת שעה, למשך תקופה של שנים עשר חודשים:

פרק א': הגדרות ותחולה

סעיף 1

מוצע להגדיר את החוקים והתקנות הרלוונטיות להצעת חוק זו. כן מוצע להגדיר כי "מצב חירום מיוחד" לצורך חוק זה הוא מצב חירום כהגדרתו בתקנות סדרי דין במצב חירום מיוחד – "מצב שבו נשתבשו סדרי החיים התקינים במדינה או בחלק ממנה מחמת מצב הביטחון, מחמת חשש ממשי לפגיעה חמורה בבריאות הציבור או מחמת פגע טבע", הנובע מסכנת התפשטות נגיף הקורונה בלבד. בהמשך הסעיף, מוגדרות לצורך הצעה זו התקנות השונות הנוגעות לסדרי דין במצב חירום מיוחד בכל אחת מהערכאות השיפוטיות השונות, המוחלות בהמשך להודעת שר המשפטים על מצב חירום מיוחד כ"תקנות סדרי דין במצב חירום מיוחד". כמו כן, לאור תחולת החוק על הליכים משפטיים במספר רב של ערכאות שונות, ובהן בתי דין לעבודה, בתי דין דתיים, בית משפט לנוער, בית משפט לענייני משפחה, ולשכות ההוצאה לפועל, מוצע כי בכל מקום בו מתייחס החוק ל"בית משפט" או ל"שופט", יהיה מדובר גם במונחים המקבילים בערכאות אחרות (למשל, בנוגע לשופט – גם דיין או רשם).

פרק ב'

פרק זה דן בהוראות הנוגעות להשתתפותם של **עצורים ואסירים** בדיונים המתקיימים בבתי המשפט, הן

סעיף 2

סעיף קטן (א) – מוצע להסמיך את שר המשפטים והשר לביטחון פנים להכריז יחד כי לא ניתן לקיים דיונים בעניינם של עצורים ואסירים בנוכחותם. זאת לאחר ששוכנעו כי בשל התפשטות רחבת היקף של נגיף הקורונה במדינה קיים חשש ממשי להדבקת עצורים או אסירים השוהים במקומות מעצר ובתי סוהר, בשל מגע עם שאר האוכלוסייה, ולכן לא ניתן לקיים דיונים בעניינם של עצור או אסיר בנוכחותם. משמעות ההכרזה היא כי יחול ההסדר החלופי לנוכחות העצור או האסיר המוצע בחוק זה, תוך סטייה מסדרי הדין הקבועים כיום בחוק. מוצע לקבוע כי שר המשפטים והשר לביטחון פנים יהיו מוסמכים להכריז כאמור ביחס למדינה כולה או ביחס לחלקה וכן ביחס לכל סוגי הדיונים או לחלקם. עוד מוצע לקבוע כי הכרזה האמורה תיכנס לתוקף עם נתינתה ותפורסם ברשומות בהקדם האפשרי.

סעיף קטן (ב) - מוצע כי הכרזה לפי סעיף קטן (א), תוגבל לתקופה של חודש ימים, וכי שר המשפטים והשר לביטחון פנים יהיו רשאים להאריך יחד את תקופת תוקפה של ההכרזה לתקופות נוספות שלא יעלו על חודש ימים כל אחת, אם שוכנעו כי ממשיכות להתקיים הנסיבות המפורטות בסעיף קטן (א).

סעיף קטן (ג) – מוצע כי כאשר ישוכנעו השרים כי הנסיבות שהביאו להכרזה בסעיף קטן (א) אינן מתקיימות עוד, יבטלו את ההכרזה או את החלקים בה שכבר אינם נדרשים נוכח שינוי הנסיבות. הביטול יכול להיעשות לגבי חלק מהמדינה או כולה ולגבי כל סוגי הדיונים או חלקם. הביטול האמור יהיה צריך להיעשות ללא דיחוי, יכנס לתוקף עם נתינתו והודעה על כך תפורסם ברשומות בהקדם האפשרי.

סעיף קטן (ד) – מוצע כי מעבר לפרסומה ברשומות, הודעה על הכרזה כאמור בסעיף קטן (א) או על ביטולה כאמור בסעיף קטן (ג) תימסר, עם נתינתה, לגופים הנוגעים בדבר.

סעיף 3

סעיף קטן (א) – סעיף זה נועד לקבוע הסדר להשתתפות עצור או אסיר בדיון בהליך פלילי אשר נקבעה לגביו לפי דין חובת נוכחות, ובהליך אזרחי – בדיון שהם צד לו, וזאת בכל דיון משפטי המתקיים בעניינם, אזרחי או פלילי, בתקופת תוקפה של ההכרזה של שר המשפטים והשר לביטחון פנים כאמור בסעיף 2 להצעה.

סעיף קטן (ב)(1) – מוצע כי בדיון בהליך פלילי ואזרחי שבו נדרשת נוכחותו של עצור או אסיר לפי דין, השתתפותם בדיון תתבצע באמצעות מכשיר טכנולוגי שיקצה שירות בתי הסוהר המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת (הוועדות חזותית). בהעדר אמצעי טכנולוגי כאמור, ישתתף העצור או האסיר בדיון, בכפוף לאמור בסעיף קטן (ב)(2), באמצעות מכשיר טכנולוגי שמאפשר העברת קול בלבד (שיחת טלפון) והכל באופן שימזער ככל האפשר את הפגיעה בעצור או באסיר בשל כך שהדיון מתקיים שלא בנוכחותו. הקצאת האמצעים הטכנולוגיים המאפשרים העברת תמונה בזמן אמת תעשה על פי הנחיות של מנהל בתי המשפט לשופטים לפיהם, ככל הניתן, יתועדפו דיוני מעצר מהותיים, בהם נשמעות טענות לגופה של הבקשה.

סעיף קטן (ב)(2) – ככל שמדובר בדיון בהליך פלילי ולא ניתן לקיימו כך שהעצור או האסיר משתתף בו באמצעי המאפשר העברת קול ותמונה, יוסמך בית המשפט להורות על השתתפותו של העצור או האסיר באמצעות מכשיר המאפשר העברת קול בלבד, זאת רק לאחר שהובאו בפניו עמדות הצדדים ושוכנע כי לא ניתן לקיים את הדיון באמצעי המאפשר גם העברת תמונה.

סעיף קטן (ב)(3) – מוצע לקבוע הוראה מיוחדת ביחס לעצור או אסיר שחלה לגביו חובת בידוד מכוח צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש)(בידוד בית והוראות שונות), או צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש 2019) (בידוד

בבית חולים). נוכח הוראות צווי הבידוד, לא ניתן להוציא עצור או אסיר כאמור מתאו ולהביאו למקום במתקן הכליאה בו מצויים המכשירים הטכנולוגיים באמצעותם משתתפים העצורים או האסירים בדיונים מבלי לסכן את הסוהרים ואת העצורים והאסירים האחרים. על כן, מוצע לאפשר את קיום הדיון באמצעות מכשיר המאפשר העברת קול בלבד (מכשיר טלפון) באמצעותו ישתתף העצור או האסיר בדיון במעצרו. לצד זאת, מוצע לקבוע במקרים בהם שוכנע בית המשפט כי באופן חריג לא ניתן לקיים את הדיון בהשתתפות העצור או האסיר באמצעות העברת קול בלבד. זאת, בשים לב למגבלות הנגזרות מהוראות צווי הבידוד וסכנת ההדבקה, שמחייבות גם חיטוי עיתי של מכשיר הטלפון מעצור לעצור, הגנה מפני הדבקה הדדית של עצורים ומיגון של אנשי שב"ס הבאים במגע עם העצורים חבי הבידוד, ובהתחשב בהיקף המוגבל של הסוהרים שנחשפים לאגף המבודד, יתכנו מקרים חריגים שבהם לא ניתן יהיה לאפשר לעצור או האסיר להשתתף בדיון באמצעי טכנולוגי, על אף מאמצי שב"ס לאפשר זאת. במקרים אלה, אם מצא בית המשפט כי לא ניתן לקיים את הדיון בהשתתפות העצור או האסיר תוך הקפדה על הוראות צווי הבידוד הרלוונטיים, רשאי הוא - אם העצור או האסיר נתן הסכמתו לכך - לקיים את הדיון בלא השתתפות העצור או האסיר. במקרה בו לא ניתנה הסכמה, רשאי בית המשפט לדחות את הדיון למועד שבו הוסרה המגבלה לקיום הדיון באמצעות מכשיר טכנולוגי.

סעיף קטן (ג) – מוצע לקבוע חריג להסדר האמור ולפיו בדיונים בהליכים פליליים, בענייני משפחה (למשל – הליכי גירושין, מזונות, אימוץ וכדומה) אשר מתנהלים בבית משפט לענייני משפחה או בבית דין דתי, או דיון בהליך לפי חוק נוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960 בעניין ילדו של אותו אסיר או עצור, רשאי נשיא בית המשפט להורות כי הדיון יתקיים בנוכחותו הפיזית של העצור או האסיר, זאת בהתקיים התנאים המצטברים הבאים: נשיא בית המשפט או נשיא בית הדין מצאו כי חרף מצב החירום המיוחד קיים צורך חיוני ודחוף לקיים את הדיון בנוכחות פיזית של העצור או האסיר; כי דיון בהשתתפותו באמצעות מכשירים טכנולוגיים או דחיית הדיון יגרמו לפגיעה ממשית ובלתי מידתית בו; כי על בית המשפט להתרשם מהעצור או מהאסיר פנים אל פנים. דוגמה למקרה שבו יכולים להתקיים תנאים מצטברים אלה הוא המקרה בו מדובר באדם עם מוגבלות אשר בשל כך ובהתקיים נסיבות נוספות בנוגע לדיון עצמו, לא מתאפשרת השתתפותו בדיון באמצעים טכנולוגיים. נשיא בית המשפט יקבע זאת רק לאחר שקיבל את עמדת הצדדים ושירות בתי הסוהר (בין היתר נוכח הקושי והסיכון בהבאת העצור או האסיר לבית המשפט נוכח מצב החירום). הסמכות ניתנת לנשיא בית המשפט, נשיא בית דין או נשיא בית משפט לנוער, על מנת שההחלטה החריגה תתקיים תוך בחינה מערכתית. עוד מוצע לקבוע כי הוראות החריג האמור לא יחולו לגבי עצור או אסיר אשר נמצאים בבידוד או חולים לפי הוראות צווי משרד הבריאות ולכן לא ניתן לקבוע כי יתייצבו פיזית בבית המשפט.

סעיף 4

מוצע לקבוע תנאים נוספים הנוגעים לאופן ניהול כל הדיונים בהם יש משתתפים באמצעים טכנולוגיים כמפורט בסעיף 3. מוצע לקבוע כי על הדיון להתקיים בדרך שתבטיח כי כל המשתתפים – עצור או אסיר, סניגור, שוטר או תובע, נפגע עבירה בהליך פלילי, השופט וכל אדם אחר שנוכחותו בדיון נדרשת - רואים זה את זה או לכל הפחות שומעים זה את זה במהלך הדיון, בהתאם למכשיר הטכנולוגי באמצעותו יתקיים הדיון. עוד מוצע לקבוע כי יש לקיים את הדיון באופן שימזער את הפגיעה הנובעת מכך שהעצור או האסיר אינם נוכחים בדיון אלא משתתפים בו מרחוק.

כאשר הדיון הוא דיון בהליך פלילי מוצעים פסקה (3) תנאים נוספים באשר לאופן ניהול הדיון – מוצע לקבוע כי הדיון יתקיים בנוכחות הסניגור, ואם אינו מיוצג ימנה לו בית המשפט סניגור (אף במקרים בהם לא קבועה

כיום בדין חובת מינוי סנגור). עוד מוצע כי תתאפשר שיחה חסויה בין העצור או האסיר לסנגורו בסמוך לפני הדיון, במהלכו ומיד לאחריו, לשם ייעוץ משפטי בלבד. שיחה זו באה חלף מפגש בין העצור או האסיר לסנגורו באולם בית המשפט. שיחה זו היא שיחה חסויה על פי חוק, ומוצע לקבוע במפורש כי לעניין שיחה כאמור לא ניתן לעשות שימוש בתוצריה גם אם מתקיימים תנאי החרג בסעיף 13(א)(2) לחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979², המתיר זאת.

סעיף 5

הליך של עתירת אסיר לפי סעיף 62א לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 הוא האמצעי העיקרי הנתון בידי אסיר או עצור להביא לביקורת שיפוטית על עניינים הנוגעים בכליאתו ובכלל זאת בסוגיות שיש להן השפעה מכרעת על תנאי כליאתו, דוגמת החזקה בהפרדה, טענות לעניין הטיפול הרפואי לו הוא זוכה, טענות בדבר פגיעה בזכויות שונות, וכיו"ב. לפיכך, בתקופת תוקפה של הכרזה לפי סעיף 2(א), מוצע להסדיר את אופן קיומו של הדיון בעתירת אסיר כמפורט להלן.

נוכח ההכרח להגן ככל האפשר על מתקני הכליאה מפני חדירה של נגיף הקורונה והתפשטותו המהירה במתקנים, בין היתר באמצעות צמצום הכניסות והיציאות מבתי הכלא, באופן שאיננו מאפשר נוכחות של האסיר בדיון בעניינו, כפי שפורט מעלה, מוצע לקבוע כי באותם דיונים בעתירות אסירים שבהם ישתתף האסיר, ייעשה הדבר באמצעות ויעוד חזותי, או אם לא ניתן לקיים ויעוד חזותי – באמצעות תקשורת טלפונית. על דיון המתקיים באופן זה מוצע להחיל את הוראות סעיף 4 לעיל, בדבר חובת מינוי סניגור, האפשרות לשיחה חסויה בין האסיר לבא כוחו, וכן היתכנות לצפייה ולשמיעה הדדית בין כל משתתפי הדיון, וככל שצפייה הדדית אינה מתאפשרת – שמיעה הדדית בלבד. עוד מוצע לקבוע כי הדיון יתקיים בנוכחות באי כוח הצדדים. לצד זאת מוצע לקבוע כי אם ביקש העותר שהדיון לא יתקיים בלא שבא כוחו יהיה נוכח בו, ואין בידו של בא כוח העותר להגיע לדיון, יידחה הדיון בעתירתו למועד אחר. כן מוצע להחיל על דיון כאמור את הוראות סעיפים 3(ב)(א)-(ב) בעניינם של עצור או אסיר שהם חבי בידוד.

כאשר אסיר מבקש לעתור נגד החלטה על החזקתו בהפרדה או על עניינים הקשורים בהחזקתו כאמור, המסגרת הדיונית בה עליו לעשות כן היא בעתירת אסיר. ואולם, הליכים בעניין החזקת אסיר בהפרדה יכול שיינקטו גם על ידי שירות בתי הסוהר. לפיכך, בסעיף 5(ב) מוצע להחיל הוראות אלה באשר לאופן קיום הדיון בתקופת תוקפה של הכרזה לפי סעיף 2(א) גם על דיון בעניין החזקה בהפרדה של אסיר לפי סעיפים 19ה – 19ז לפקודת בתי הסוהר.

סעיף 6

מוצע לסייג את תחולת הפרק הנוגע לנוכחות של עצורים ואסירים בדיון מדיונים אשר כלולים בהוראות חוק דיונים בהארכות מעצר של עצורים או אסירים באמצעים טכנולוגיים (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, אשר קובע הסדרים המיוחדים להשתתפות עצורים או אסירים בדיוני מעצר באמצעות מכשירים טכנולוגיים. תזכיר נפרד בו מוצע לקבוע הוראות בנושא זה הופץ להערות הציבור ביום 7.5.2020.

פרק ג'

פרק זה מסדיר את האפשרות להשתתפות דייר במעון בדיון פלילי או אזרחי בדיון המתקיים בעניינו באמצעי

² ס"ח התשל"ט, עמ' 118.

טכנולוגי, בהתאם להכרזת שר המשפטים, בהתייעצות עם שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים ועם שר הבריאות.. יודגש כי הוראות פרק זה חלות על דייר במעון ללא הבחנה בין סוגי ההליכים בהם מתקיים דיון בעניינו. כן יודגש כי הוראות פרק זה חלות לעניין התייצבות בדיון של דייר במעון בלבד ולא חלות על צדדים אחרים בהליך בעניינו של אותו דייר.

סעיף 7

סעיף קטן (א) – מוצע להסמיך את שר המשפטים להכריז כי לא ניתן לקיים דיונים בעניינם של דיירים במעון בנוכחותם. זאת לאחר התייעצות עם שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים ועם שר הבריאות, ולאחר ששוכנע כי בשל התפשטות רחבת היקף של נגיף הקורונה במדינה, קיים חשש ממשי להדבקת דיירים במעון, בשל מגע עם שאר האוכלוסייה. מוצע לקבוע כללים (סעיפים קטנים (ג)-(ה)) המאפשרים שיקול דעת לבית המשפט, בתקופת תוקפה של ההכרזה האמורה. משמעות ההכרזה היא כי יחול ההסדר החלופי לנוכחות דייר במעון המוצע בחוק זה. מוצע לקבוע כי שר המשפטים יהיה מוסמך להכריז כאמור ביחס למדינה כולה או ביחס לחלקה; וכן ביחס לכל המעונות או חלקם, בהתאם לצורך. עוד מוצע לקבוע כי הכרזה האמורה תיכנס לתוקף עם נתינתה ותפורסם ברשומות בהקדם האפשרי.

סעיף קטן (ב) – מוצע כי על הכרזת שר המשפטים לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיפים 2(ב)-(ד) לחוק זה בשינויים המחויבים – ההכרזה תוגבל לתקופה של חודש ימים עם אפשרות הארכה בהתאם למנגנון שנקבע; שר המשפטים בהתייעצות עם שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים ועם שר הבריאות, יבטל את ההכרזה בלא דיחוי אם הנסיבות שהובילו להכרזה זו אינן מתקיימות עוד; הודעה על הכרזה או ביטולה תימסר, עם נתינתה, לגופים הנוגעים בדבר – בשים לב לסוג ההליך שבעניינו מתקיים דיון – פלילי או אזרחי.

סעיף קטן (ג) – מוצע כי בתקופת ההודעה, בדיון בהליך פלילי אשר נדרשת בו לפי דין נוכחותו של דייר במעון, יהא רשאי בית המשפט להורות על קיום הדיון שלא בנוכחות הדייר במעון אלא בהשתתפותו באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת, לבקשת מנהל המעון. יודגש כי בעניינו של דייר במעון, לא ניתן לאפשר שימוש באמצעי טכנולוגי המעביר קול בלבד. הוראה זו תחול גם על הליכים אזרחיים שהדייר במעון צד להם, לרבות הליך לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) בעניינו של קטין השוהה במעון.

סעיף קטן (ד) – סעיף זה מתווה את השיקולים אותם על בית המשפט לשקול בבואו להורות על השתתפות דייר במעון באמצעי טכנולוגי כאמור במקום נוכחותו בדיון. בית המשפט ישקול את טובת הדייר, את הצורך למנוע הדבקה בנגיף הקורונה בקרב השוהים במעון, את האפשרות המעשית לקיים את הדיון באמצעות מכשיר טכנולוגי כאמור בשים לב למגבלות הטכניות והמהותיות שכרוכות בקיומו בדרך זו ואת ההגבלות הנובעות ממצב החירום המיוחד ובכלל זה הגבלות מכוח חיקוקים שנחקקו בשל מצב החירום האמור. ברי כי ככל שיופחתו הגבלות אלו, יפחת גם הצורך להורות על דיון ללא נוכחות הדייר. כן ישקול בית המשפט את הנזק שייגרם לדייר במעון, לצדדים להליך, לנפגע העבירה ולאיינטרס הציבורי אם הדיון יתקיים באופן האמור ואם לא יתקיים הדיון במועדו.

הסעיף המוצע מותיר שיקול דעת רחב לבית המשפט לגבי השתתפותו של דייר במעון בדיון, בשים לב לכללים הקבועים בחיקוקים אחרים לעניין השתתפותו. זאת מתוך נקודת ההנחה שבית המשפט יורה על שימוש באמצעי טכנולוגי כאמור, רק במקום אשר הוא סבור כי הדבר מתבקש נוכח נסיבותיו הפרטניות של המקרה.

סעיף קטן (ה) – על מנת להורות על קיום הדיון באמצעי טכנולוגי על בית המשפט לשמוע את עמדות הצדדים ועמדת מנהל המעון. יודגש כי באופן שגרתי, עמדת מנהל המעון אינה רלוונטית לשאלת השתתפות הדייר במעון בהליך, נוכח מצב חירום מיוחד בו קיים חשש מהדבקה רחבת היקף במעונות ובאי יכולת לתת מענה חלופי

לאותם דיירים השוהים במסגרות אלו וכן מהנימוקים הנוספים שצוינו לעיל, מוצע לאפשר גם שמיעת עמדתו של מנהל המעון בעניין זה.

ככל שמי מהצדדים מתנגד לקיום הדיון באמצעי טכנולוגי כאמור, בית המשפט לא יורה על קיום דיון באופן האמור אלא מנימוקים שיירשמו. הוראה זו נועדה לאזן בין הצורך האקוטי למנוע הדבקה במעון ספציפי אל מול זכותו של אותו דייר במעון להיות נוכח בהליך שמתנהל בעניינו.

הורה בית המשפט על קיום דיון בהשתתפות הדייר במעון באמצעי טכנולוגי, יחולו הוראות סעיף 4 לחוק זה בשינויים המחויבים – הדיון יתקיים באופן שיבטיח כי בעלי הדין המשתתפים בדיון וכל אדם אחר שנדרשת נוכחותו, ישמעו ויראו זה את זה במהלך הדיון; הדיון יתקיים באופן שימזער את הפגיעה בבעל הדין ובאינטרס הציבורי; ככל שמדובר בהליך פלילי, הדיון יתקיים בנוכחותו של סנגורו של הדייר במעון (ואם אין לו סגור ימונה לו) ותתאפשר שיחה חסויה בין הדייר במעון לסנגורו כמפורט בסעיף 4.

פרק ד'

פרק זה מסדיר את השתתפותם של **חשודים או נאשמים שאינם עצורים או אסירים**, בדיונים פליליים המתקיימים בעניינם בהתאם להודעת שר המשפטים המחילה על בתי המשפט את תקנות בתי המשפט (סדרי דין במצב החירום המיוחד).

סעיף 8

סעיף קטן (א) – מוצע כי חשוד או נאשם בהליך פלילי, אשר אינו עצור או אסיר, בית המשפט רשאי להורות על השתתפותו באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת תמונה וקול בזמן אמת (הוועדות חזותית). זאת, בהתקיים אחד משני התנאים המפורטים בסעיף – חלה לגבי החשוד או הנאשם חובת בידוד מכוח צו בריאות העם (בידוד בית) או מכוח צו בריאות העם (בידוד בבית חולים); החשוד או הנאשם ביקש זאת עקב מצב החירום המיוחד. התנאי השני מכוון למקרים בהם החשוד או הנאשם נמצא בקבוצת סיכון ומבקש שלא להיות נוכח בדיון מפאת חשש להדבקות בנגיף והסכנה המוגברת שהוא נתון בה במקרה זה, או לנסיבות אחרות הנובעות ממצב החירום המיוחד שבשלן הוא מבקש שלא להיות נוכח. במקרה כזה, בית המשפט מוסמך לאפשר את השתתפותו באמצעות הוועדות חזותית, ואינו מוסמך לאפשר השתתפותו באמצעות קול בלבד. זאת, משום שבניגוד למקרה שמדובר בעצור או אסיר, אין קושי ממשי בגישה לאמצעים טכנולוגיים המאפשרים גם העברת תמונה בזמן אמת (מחשב ביתי או מכשיר טלפון סלולארי).

סעיף קטן (ב) – מוצע לפרט את השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו להתיר השתתפות החשוד או הנאשם באמצעות מכשירים טכנולוגיים בנסיבות כאמור. הסעיף מפרט חמישה שיקולים: מידת הפגיעה בחשוד או בנאשם, לפי העניין, בשל כך שהדיון מתקיים שלא בנוכחותו הפיזית בדיון; האפשרות המעשית לקיים את הדיון באופן האמור בשים לב להגבלות הנובעות ממצב החירום המיוחד, ובכלל זה הגבלות מכוח חיקוקים שנחקקו בשל מצב החירום האמור; הנזק שייגרם לחשוד או לנאשם ולאיינטרס הציבורי אם לא יתקיים הדיון במועדו; לעניין דיון שבו ההשתתפות באמצעות מכשירים טכנולוגיים נעשית לבקשת החשוד או הנאשם (להבדיל ממקרה בו חלה עליו חובת בידוד), על בית המשפט לשקול גם את עמדת הצדדים.

סעיף קטן (ג) – מוצע להחיל על דיון בו החשוד או הנאשם משתתף באמצעים טכנולוגיים לפי סעיף זה, את התנאים הקבועים בסעיף 4 על אופן קיום הדיון באמצעים טכנולוגיים.

פרק ה'

פרק זה מסדיר את השתתפותם של בעלי דין, באי-כוח או כל אדם אחר בדיונים משפטיים במקרה שבו קיימת החמרה בהתפשטות הנגיף, כך שעל אף שאין איסור על יציאה למרחב הציבורי לצורך השתתפות בהליך משפטי, קיים קושי ממשי להשתתף בדיון. הודעה על החמרה תינתן על ידי שר המשפטים.

סעיף 9

מוצע לקבוע מנגנון לפיו בתקופת תוקפה של הודעת שר המשפטים על צמצום דיונים בבתי המשפט בשל מצב החירום המיוחד, מוסמך שר המשפטים לקבוע כי בשל החמרה בהתפשטות הנגיף, קיים קושי ממשי לקיים דיונים משפטיים בבית המשפט. זאת, אף במצב שבו אין הגבלה חוקית על הגעה להליך משפטי בבית המשפט. הווה אומר: הודעת שר המשפטים מתייחסת למצב בו גם אם חוקית ניתן יהיה לצאת למרחב הציבורי, הסכנה הקיימת מהתפשטות הנגיף והיקף המגבלות שמוטלות על הציבור בגין כך, יובילו למצב שקיים קושי ממשי לקיים דיונים בבתי המשפט כאשר כל הצדדים לדיון נוכחים בו פיזית. הסעיף קובע כי תחולת הודעה לפי סעיף זה תהיה מוגבלת בזמן ותוקפה מהמועד שנקבע בה ועד למועד שייקבע בה והיא תפורסם סמוך ככל האפשר למועד חתימתה באמצעי התקשורת וכן ברשומות. מוצע כי כאשר פרסם שר המשפטים הודעה כאמור, יחולו על השתתפות בדיונים הוראות פרק ה' לחוק, כמפורט להלן.

סעיף 10

סעיף קטן (א) – מוצע כי גם בתקופה בה מודיע שר המשפטים על קושי כאמור, על השתתפותם של עצורים, אסירים, או דיירים במעון בדיונים פליליים יחול ההסדר הקבוע בסעיפים 3 ו-12 לפי העניין, ואילו ההסדר שלהלן יחול לגבי השתתפותם של כל יתר הצדדים לדיון, לכן מוצע להחריגם מתחולת סעיף זה.

סעיף קטן (ב) – מוצע לקבוע כי בתקופת תוקפה של הודעה על קושי כאמור בסעיף 9, יהיה מוסמך בית משפט לקבוע כי ההשתתפות של חשוד או נאשם, וכן על השתתפות של תובע, טוען, סניגור, נפגע עבירה, השופט, או כל אדם אחר שהשתתפותו בדיון נדרשת, כולם או חלקם, תהיה באמצעים טכנולוגיים. כאמור, ההסדר הקבוע בסעיף זה יחול לעניין כל המשתתפים בדיונים משפטיים פליליים שאינם עצורים, אסירים או דיירים במעון.

סעיף קטן (ג) – מוצע כי האפשרות להורות על השתתפות בדיונים פליליים באמצעים טכנולוגיים תתחלק לשני סוגי דיונים – דיונים בהם נדרשת נוכחות של עצור או אסיר, ודיונים בהם לא נדרשת נוכחות זו. הסיבה לחלוקה זו נשענת על כך שלפי סעיף 3 המוצע, בתקופת תוקפה של הודעה של שר המשפטים והשר לביטחון פנים בסעיף 2, עצור או אסיר לא יכולים להיות נוכחים פיזית בבית המשפט מלבד במקרים מאוד חריגים. ישנו הבדל מבחינת שמירת זכויותיו של החשוד או הנאשם בין מקרה בו הדיון המתקיים באולם בית המשפט בנוכחות כל הצדדים לדיון ורק הוא אינו נוכח אלא משתתף באמצעות מכשיר טכנולוגי, לבין מקרה בו כל המשתתפים אינם נוכחים פיזית באולם והדיון כולו מתקיים באמצעות מכשירים טכנולוגיים.

פסקת משנה (1) – מוצע לקבוע כי במקרה בו לא נדרשת על פי דין נוכחות עצור או אסיר, בית המשפט רשאי להורות כי הדיון יתקיים כאשר המשתתפים כולם או חלקם משתתפים באמצעות מכשיר טכנולוגי המעביר קול בלבד, ובמידת האפשר גם תמונה בזמן אמת. כל זאת, באופן שימזער ככל האפשר את הפגיעה בחשוד או בנאשם, בנפגע העבירה ובאינטרס הציבורי. עוד נקבע כי לאחר שבית המשפט מורה על קיום דיון כאמור, אם אחד הצדדים לדיון מתנגד לכך, הוא רשאי להשמיע את טענותיו לפני קיום הדיון בדרך זו, וזאת עד שלושה ימים לפני מועד הדיון. אם בית המשפט מורה על דיון כאמור פחות משלושה ימים לפני מועד הדיון, ההזדמנות לטעון טענות נגד קיום הדיון בדרך זו תנתן זמן סביר לפני מועד הדיון.

פסקת משנה (2) – בהליך פלילי בו נדרשת על פי דין נוכחות של עצור או אסיר, ובהעדר אפשרות העצור או האסיר להיות נוכח בדיון בהתאם לסעיף 3, מוצע לקבוע הסדר אחר. על כן מוצע כי בית המשפט רשאי להורות כי הדיון יתקיים באמצעות מכשיר טכנולוגי שמאפשר העברת תמונה וקול בזמן אמת (היוועדות חזותית). בית המשפט יוכל להורות כי הדיון יתקיים באמצעי טכנולוגי המעביר קול בלבד (טלפון) רק לאחר שהובאה לפניו עמדת הצדדים והוא שוכנע כי לא ניתן לקיים את הדיון באמצעות מכשיר המאפשר גם העברת תמונה בזמן אמת. בדרך זו מוצע כי ההסדר יהיה כזה שברירת המחדל היא שדיון כזה יכול להתקיים בהיוועדות חזותית בלבד. האפשרות לקיים את הדיון באמצעות העברת קול בלבד תעשה רק אם בית המשפט שוכנע כי לא ניתן לקיים את הדיון בהיוועדות חזותית.

פסקת משנה (3) – פסקה זו מתייחסת לדיון בהליך פלילי שבו נשמעת גם עדות. מוצע כי הכלל במקרה זה יהיה שקיום הדיון באמצעות הוועדות חזותית יעשה רק בהסכמת הצדדים ובאופן שימזער ככל האפשר את הפגיעה בזכויות הצדדים נפגע העבירה והאינטרס הציבורי. בית המשפט מוסמך להורות על קיום דיון בדרך זו רק אם שוכנע כי שמיעת העד חיונית לצורך קבלת החלטה בנסיבות העניין וכי דחיית הדיון עלולה לגרום נזק חמור לחשוד או לנאשם, לעד, לנפגע העבירה או לאינטרס הציבורי. עוד מוצע לקבוע כי הצגת מסמכים במקרה כזה לעד תעשה באמצעות מצלמה המאפשרת צילום תקריב של המסמכים (כלומר מצלמה שאינה ניחת וניתן להציג באמצעותה מסמכים בצורה ברורה מקרוב), ובהיעדר מכשור כאמור, באמצעי טכנולוגי המעביר את המסמך לצדדים בזמן אמת.

פסקת משנה (4) – מוצע בפסקה זו לקבוע שיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו להורות על השתתפות בדיון באמצעות מכשירים טכנולוגיים. מוצע כי על בית המשפט יהיה לשקול את האפשרות המעשית לקיים את הדיון באופן האמור, וזאת בשים לב למגבלות הטכניות והמהותיות הכרוכות בכך, לרבות הצורך בהצגת חומר חסוי או לעיון השופט בלבד במהלך הדיון. עוד ישקול בית המשפט את ההגבלות הנובעות ממצב החירום המיוחד (למשל – מגבלות התנועה, חובות הבידוד, אוכלוסיות שנמצאות בסיכון מוגבר וכיוצא), את מידת הדחיפות לקיים את הדיון על אף ההגבלות, את הנזק שייגרם לחשוד או לנאשם, לנפגע העבירה ולאינטרס הציבורי אם לא יתקיים הדיון, ואת הנזק שייגרם מקיום הדיון באופן האמור.

פסקת משנה (5) – מוצע לקבוע כי קיום דיון לפי סעיף זה אשר מאפשר לצדדים להשתתף באמצעות מכשיר טכנולוגי, יעשה באופן שימזער ככל האפשר את הפגיעה בזכויותיו של החשוד או הנאשם, בזכויותיו של נפגע עבירה ובאינטרס הציבורי. כמו כן מוצע להחיל על דיון המתקיים לפי סעיף זה את הכללים המפורטים בסעיף 4 המחייבים מינוי סגור במקרה כזה (גם במקרים בהם אחרת אין חובת מינוי סגור), מחייבים אפשרות לחשוד או הנאשם להתייעץ עם סגורו בשיחה חסויה וכן מחייבים כי כל הצדדים לדיון יראו וישמעו זה את זה בהתאם לאמצעי הטכנולוגי שבו נעשה שימוש (ככל שמדובר בהיוועדות חזותית, הכוונה היא כי כל המשתתפים יראו וישמעו זה את זה, ככל שמדובר בשיחת טלפון בלבד, החובה היא שכל המשתתפים ישמעו זה את זה).

פסקת משנה (6) – מוצע להבהיר כי לא ניתן להעביר חומר חסוי או חומר לעיון בית המשפט בלבד באמצעי טכנולוגי כלשהו – בכתב או בעל פה. הווה אומר: אם מדובר בדיון שבו עולה הצורך להעביר חומר חסוי או חומר לעיון בית המשפט בלבד, בית המשפט אינו מוסמך להורות על העברת החומר באמצעי טכנולוגי והחומר צריך להיות מועבר פיזית לבית המשפט.

סעיף 11

סעיף קטן (א) – מוצע כי גם בתקופה בה מודיע שר המשפטים על קושי כאמור בסעיף 9, על השתתפותם של עצורים, אסירים, או דיירים במעון בדיונים אזרחיים יחול ההסדר הקבוע בסעיפים 3 ו-12 (ואילו ההסדר שלהלן

יחול לגבי השתתפותם של כל יתר הצדדים לדיון). לכן מוצע להחריגם מתחולת סעיף זה.

סעיף קטן (ב) – מוצע לקבוע הסדר ספציפי הנוגע להשתתפות בדיונים משפטיים אזרחיים, כך שבתקופת תוקפה של הודעה על קושי ממשי לקיים דיונים בבית המשפט, כאמור בסעיף 9, יהיה מוסמך בית משפט לקבוע כי ההשתתפות של בעל דין, בא-כוח, השופט, או כל אדם אחר שהשתתפותו בדיון נדרשת, כולם או חלקם, תהיה באמצעים טכנולוגיים. מוצע כי הסדר זה יחול על כלל ההליכים שאינם פליליים, לרבות הליכים מינהליים המתנהלים בבתי המשפט.

סעיף קטן (ג) – בהליך אזרחי בו לא נדרשת שמיעת עדות, מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה רשאי, לאחר שקיבל את עמדות הצדדים, להורות שהדיון יתקיים כאשר המשתתפים כולם או חלקם משתתפים באמצעות מכשיר טכנולוגי המעביר קול בלבד, ובמידת האפשר גם תמונה בזמן אמת. כל זאת, באופן שימזער ככל האפשר את הפגיעה בצדדים. קבלת עמדות הצדדים נועדה לאפשר לבית המשפט לקבל את המידע הדרוש לגבי האפשרות המעשית לקיים דיון באמצעים אלקטרוניים, על מנת לקבל החלטה מתאימה בנסיבות העניין. עם זאת, אם יש צורך לקיים דיון באופן מיידי, רשאי בית המשפט להורות על קיום דיון באופן האמור בלי לשמוע את עמדת הצדדים.

סעיף קטן (ד) – סעיף זה מתייחס לדיון בהליך אזרחי שבו נשמעת גם עדות, למעט במקרה של שמיעת עדות במסגרת דיון הוכחות בהליך עיקרי (דהיינו חקירה נגדית על תצהיר שהוגש כתצהיר עדות ראשית). מוצע כי הכלל במקרה זה, לאור זאת שבמסגרת שמיעת עדות נדרש בית המשפט לבחון בין השאר את מהימנות העד והמשקל שיש לייחס לעדותו, יהיה שהדיון יתקיים באמצעות הוועדות חזותית בלבד, וזאת רק בהסכמת הצדדים. בית המשפט ישקול לצורך קבלת החלטה את השיקולים המנויים בסעיף קטן (ה), ואולם לא יורה בית המשפט על קיום דיון בדרך זו אלא אם שוכנע כי שמיעת העד חיונית לצורך קבלת החלטה בנסיבות העניין וכי דחיית הדיון עלולה לגרום נזק חמור למי מהצדדים או לעד שצפוי להישמע או לגרום לעיוות דין עוד מוצע לקבוע כי הצגת מסמכים במקרה כזה לעד תעשה באמצעות מצלמה המאפשרת צילום תקריב של המסמכים (כלומר מצלמה שאינה ניחת וניתן להציג באמצעותה מסמכים בצורה ברורה מקרוב), ובהיעדר מכשור כאמור, באמצעי טכנולוגי המעביר את המסמך לצדדים בזמן אמת. כמו כן, מוצע כי בית המשפט יהיה רשאי לקבוע הוראות נוספות בעניין אופן הצגת הראייה לעד ככל שהדבר דרוש על מנת להגן על זכויות הצדדים.

סעיף קטן (ה) – הסעיף מציע קביעת השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו להורות על השתתפות בדיון באמצעות מכשירים טכנולוגיים. מוצע כי על בית המשפט יהיה לשקול את האפשרות המעשית לקיים את הדיון באופן האמור, וזאת בשים לב למגבלות הטכניות והמהותיות הכרוכות בכך, לרבות הצורך בהצגת חומר חסוי או לעיון השופט בלבד במהלך הדיון. עוד ישקול בית המשפט את ההגבלות הנובעות ממצב החירום המיוחד (למשל – מגבלות התנועה, חובות הבידוד, אוכלוסיות שנמצאות בסיכון מוגבר וכיוצא), את מידת הדחיפות לקיים את הדיון על אף ההגבלות, את הנזק שייגרם לצדדים אם לא יתקיים הדיון, וכן את הנזק שייגרם להם מקיום הדיון באופן האמור.

סעיף קטן (ו) – מוצע לקבוע כי על הדיון להתקיים בדרך שתבטיח כי כל הצדדים לו – השופט, הצדדים, באי-כוחם, וכן כל אדם אחר שנוכחותו נדרשת בדיון – רואים זה את זה ולכל הפחות שומעים זה את זה במהלך הדיון, בהתאם למכשיר הטכנולוגי באמצעותו יתקיים הדיון. עם זאת, במקרים בהם מצא השופט כי יש לקיים את הדיון באופן הסוטה מכלל זה, הוא רשאי להורות כן מטעמים מיוחדים שיירשמו.

סעיף קטן (ז) – מוצע להבהיר כי לא ניתן להעביר חומר חסוי או חומר לעיון בית המשפט בלבד באמצעי טכנולוגי כלשהו. הווה אומר: אם מדובר בדיון שבו עולה הצורך להעביר חומר חסוי או חומר לעיון בית המשפט בלבד, בית המשפט אינו מוסמך להורות על העברת החומר באמצעי טכנולוגי והחומר צריך להיות מועבר פיזית לבית

המשפט.

סעיף קטן (ח) – מוצע לקבוע התאמות מסוימות ביחס לאפשרות להורות על קיום הדיון באמצעים טכנולוגיים, באם הדיון הוא בעניינו של קטין.

פסקת משנה (1) – מוצע לקבוע כי בית המשפט הדן בעניינו של קטין לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), השווה במשפחת אומנה- יידרש לשקול שיקולים נוספים מעבר לשיקולים המפורטים בסעיף קטן (ה) טרם קבלת החלטה על קיום דיון או שמיעת עדויות באמצעים טכנולוגיים. עניינם של שיקולים אלו, בחינת הצורך למנוע הדבקה וצמצום התפשטותו של נגיף הקורונה במשפחות אומנה וכן טובת הקטין במקרה הפרטני. הוראה זו דומה להסדר הקיים בסעיף 12 לחוק ומבקשת לשים זרקור על ההשלכות העלולות להיגרם כתוצאה מיציאת קטינים ממסגרת זו והחשש להדבקה בנגיף הקורונה של ציבור נוסף, לרבות משפחת האומנה והמשפחה הביולוגית.

פסקת משנה (2) – מוצע לקבוע כי בית המשפט הדן בהליכי אשפוז כפוי לקטינים, לפי ס' 4א לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991, בעניין קטין שמלאו לו 15 שנים ואינו מסכים לאשפוזו בבית החולים על ידי האחראי עליו, רשאי להורות על קיום הדיון באמצעי טכנולוגי. בית המשפט יורה כאמור אם מצא כי אי קיום הדיון במועדו באמצעי טכנולוגי יפגע יותר בזכויות הצדדים מאשר קיומו באופן האמור. יודגש כי סעיף 13 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), הוא סעיף ייחודי בחוק הנוער המבטא את מעמדו של קטין מעל 15 בהליכי האשפוז האמורים, ומחייב מינוי עורך דין שייצגו בהליך זה. על כן נוכח מעמדו של הקטין, מוצע להוסיף לרשימת השיקולים של בית המשפט לפי סעיף קטן (ה) גם את הדרישה שאין לקיים את הדיון באופן זה אלא אם ראה בית המשפט כי אי קיום הדיון באמצעי טכנולוגי יסב לקטין נזק רב יותר מאשר קיומו באופן זה.

פסקת משנה (3) – מוצע להבהיר כי בית משפט לענייני משפחה רשאי להורות על שמיעת הקטין לפי פרק 2 לתקנות סדרי הדיון האזרחי, התשמ"ד-1984, אף ללא ההורים ובאי כוחם, ככל שיראה שיש צורך לעשות כן בנסיבות שלפניו. מטרת הסעיף היא לאפשר שמיעה ישירה של הקטין אף בנסיבות החירום המוגדרות החוק, כך שגם אם הקטין לא יגיע פיזית לבית המשפט, השופט יהא רשאי לשמוע אותו באמצעי טכנולוגי, ללא הוריו ובאי כוחם. בית המשפט יעשה כן רק לאחר שקילת השיקולים המפורטים בסעיף קטן (ה), לרבות המגבלות הטכניות והמהותיות העשויות להיות כרוכות בקיום ההליך באופן זה, והנזק שייגרם לצדדים אם יתקיים הדיון באופן האמור. בית המשפט יורה על שמיעת הקטין באמצעים טכנולוגיים רק לאחר שמצא כי קיום הדיון הכרחי לצורך קבלת החלטה בנסיבות העניין ואי קיומו יפגע בזכויות מי מהצדדים יותר מאשר קיומו באופן האמור.

פסקת משנה (4) – מוצע לקבוע כי הליך לפי חוק נוער (טיפול והשגחה), הכולל שמיעת עדויות כאמור בסעיף קטן (ד), יהא בית המשפט רשאי להורות על שמיעת עדות באמצעי טכנולוגי אף אם לא ניתנה הסכמה של הצדדים כנדרש בסעיף קטן (ד) וזאת בכפוף למוצע בפסקה זו: סרב צד להליך לשמיעת עדויות באמצעי טכנולוגי, יצטרך להציג את נימוקיו לכך. סבר בית המשפט כי לא הוצג בפניו נימוק ענייני לסירובו של אותו צד, רשאי ואי שמיעת העדויות במועד שנקבע עשוי להביא לפגיעה בטובת הקטין, רשאי בית המשפט להורות על שמיעת עדויות גם ללא הסכמה, מטעמים שירשמו. בית המשפט רשאי להורות כן, לאחר ששקל את השיקולים בסעיף קטן (ה) ואם התקיימו לגביו יתר תנאי סעיף קטן (ד) (בית המשפט שוכנע כי שמיעת העד חיונית לצורך קבלת החלטה בנסיבות העניין וכי עלול להיגרם נזק חמור לצד להליך עקב אי קיום הדיון במועדו). סעיף זה מעניק שיקול דעת רחב לבית המשפט ומאפשר את רצף הדיונים וקבלת הכרעה בעניינו של אותו קטין. הימשכות ההליכים שלא לצורך, עשויה לפגוע בטובתו של הקטין, ועל כן הוצע להשאיר שיקול דעת רחב יותר לבית המשפט.

סעיף 12

מוצע כי בתקופת תוקפה של הודעה על קושי ממשי בקיום דיונים לפי סעיף 9, יחול סעיף זה לענין השתתפותו בדיון של דייר במעון - הן בהליך פלילי והן בהליך אזרחי. על פי ההצעה, יהיה רשאי בית המשפט להורות על השתתפותו בדיון של דייר במעון באמצעי טכנולוגי לאחר ששמע את עמדות הצדדים ועמדת מנהל המעון ולאחר ששקל את השיקולים המנויים בסעיף 7(ב) – טובת הדייר, הצורך למנוע הדבקה בנגיף הקורונה בקרב השוהים במעון, האפשרות המעשית לקיים את הדיון באמצעות מכשיר טכנולוגי כאמור בשים לב למגבלות הטכניות והמהותיות שכרוכות בדרך זו ובשים לב להגבלות נובעות ממצב החירום המיוחד ובכלל זה הגבלות מכוח חיקוקים שנחקקו בשל מצב החירום האמור. כן יישקל הנזק שעשוי להיגרם לדייר במעון או לצדדים בנוספים בהליך, לרבות האינטרס הציבורי, אם לא יתקיים הדיון במועדו והנזק כאמור שייגרם אם יתקיים הדיון באופן האמור. בשל החשש הממשי לקיים דיון בעקבות ההחמרה במצב, מוצע לקבוע כי לעמדת מנהל המעון תהא משנה חשיבות בשיקולי בית המשפט בבואו לקבל החלטה על נוכחות דייר במעון בדיון שאינו כולל שמיעת עדויות. כך שאם התנגד מנהל המעון לקיום הדיון בנוכחותו הפיזית של הדייר במעון, ובית המשפט סבר כי יש להורות על קיום הדיון בנוכחות הדייר בניגוד לעמדתו, על בית המשפט לנמק זאת מטעמים מיוחדים שיירשמו. זאת משום שבתקופת החמרה, הסיכון להדבקה במעון גדל משמעותית ויש ליתן תשומת לב מיוחדת לשיקול זה. עם זאת, לנוכח הרגישות הנדרשת באוכלוסיות אלו של קטינים ובעלי מוגבלויות הדרים במעון, לא נקבע באופן גורף כי הדייר אינו יכול להיות נוכח פיזית בדיון בבית המשפט אלא קיימת אפשרות להורות על נוכחותו הפיזית בדיון חרף הקושי, וזאת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

כמו כן, סעיף קטן (ד) מבקש להסדיר את הסיטואציה בה הדייר במעון הוא עד בהליך אזרחי או פלילי הכולל שמיעת עדות. במצב זה יחולו, נוסף על הוראות סעיף זה הנוגע ספציפית לדייר במעון והשיקולים שיש לשקול בעניינו, ההוראות הקבועות בסעיף 10(3) ביחס להליך פלילי ו-11(ד) ביחס להליך אזרחי.

יודגש כי המוצע בסעיף זה מתייחס להשתתפותו בדיון של דייר במעון בלבד. לגבי השתתפותם בדיון של צדדים אחרים באותו הליך, ככל שישנם, יחולו הוראות סעיפים 10 ו-11.

סעיף 13

סעיף זה מבקש להבהיר כי במידה והיה אחד המשתתפים בדיון אדם עם מוגבלות, ובית המשפט סבר, לאחר שקילת כלל השיקולים, לרבות האפשרות המעשית לקיום הדיון באמצעי טכנולוגי, הנזק שיגרם לצדדים אם יתקיים הדיון באופן זה או אם לא יתקיים הדיון, ובהתקיימות יתר התנאים המפורטים בסעיפים 9 ו-10 לפי עניין, כי יש להורות על קיום דיון באמצעות מכשיר טכנולוגי, יורה על קיום דיון כאמור, ככל הניתן תוך עריכת התאמות הנגישות הנדרשות לפי חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005, או תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013. התאמה זו תעשה כנדרש לסוגי המוגבלות כך שקיום הדיון באמצעי טכנולוגי לא יפגע בזכויותיו הדיוניות של ציבור זה.

סעיף 14

סעיף קטן (א) – מוצע לקבוע כי הוראות סעיפים 3 ו-11 בחוק זה, קרי ההוראות בעניין דיון בהשתתפות אסיר או עצור, וכן ההוראות בעניין דיון בהליך אזרחי לאחר שהוכרזה החמרה כאמור בסעיף 9 (בהתאמה), יחולו גם על דיונים בהליכים המתנהלים לפני רשם ההוצאה לפועל, כאשר מקום בו נכתב "בית המשפט", יש לקרוא "רשם ההוצאה לפועל".

סעיף קטן (ב) – מוצע לקבוע לגבי דיונים המתקיימים בפני רשם ההוצאה לפועל לפי פרק 5(5) לחוק ההוצאה

לפועל, כי גם עליהם יחולו הוראות סעיף קטן (א). בפרק האמור ניתנת אפשרות לקיים דיונים באמצעים אלקטרוניים גם בשגרה, אולם בהתקיים תנאים שונים מאלו הקבועים בחוק זה. לפיכך, מוצע לקבוע כי הוראות סעיף זה גוברות על ההוראות הקבועות בפרק ז(5) לחוק ההוצאה לפועל לעניין קיום דיון באמצעים אלקטרוניים.

סעיף קטן (ג) – סעיף 191 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי מסדיר כללים לעניין קיום ישיבה בפני נציג רשם ההוצאה לפועל לגיבוש הסדר תשלומים. מוצע לקבוע כי רשם ההוצאה לפועל יהיה רשאי להורות על קיום ישיבה כאמור בפני נציג הרשם בהתאם להוראות סעיף 11 לחוק זה, וזאת אף בלי לקבל את עמדת הצדדים.

סעיף קטן (ד) – מוצע לקבוע הגדרות שישמשו לצורך סעיף זה.

פרק ו' – ועדות שחרורים

סעיף 15

בהמשך להסדרים הקבועים בסעיפים 10 ו-11 המוצעים, לעניין קיום דיונים באמצעים טכנולוגיים בעקבות פרסום הודעת שר המשפטים כאמור, מוצע לקבוע הסדר דומה לעניין דיוני ועדות השחרורים המתקיימות מכוח חוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2001. בתקנות שעת חירום (דיוני ועדות שחרורים), התש"ף-2020, (להלן – התקש"ח) נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין קיום דיוני ועדות השחרורים בלא נוכחות האסיר, ואף בלא נוכחות באי כוח הצדדים, וכן הוסדרה האפשרות לקיים את הדיון, בהסכמה, על יסוד הכתב. כמו כן בתקנה 6 לתקנות האמורות הוסדרה האפשרות לקיים את הדיון כולו באמצעים טכנולוגיים לפי הוראות מנהל בתי המשפט כקבוע בסעיף האמור.

ואולם נוכח ההסדרה המפורטת של נושא זה בפרק ה' לגבי כלל דיוני בית המשפט – בכל הנוגע לקיום הדיון כולו באמצעים טכנולוגיים, לרבות על ידי השופטים, וכן לעניין נוכחות באי כוח הצדדים - נראה כי יש מקום לקבוע הסדר אחיד לעניין זה, בהתאמות המחויבות, גם בנוגע לדיוני ועדות השחרורים. לפיכך, מוצע לקבוע בסעיף זה את ההוראות שעניינן קיום דיון בוועדות השחרורים באמצעים טכנולוגיים, במקום ההוראות שנקבעו לעניין זה בתקש"ח, בטרם הוסדר המנגנון של הודעת שר המשפטים לפי סעיף 9. יודגש כי אין בכך כדי לפגוע בהסדרים הקבועים בתקש"ח לעניין קיום הדיון שלא בנוכחות האסיר עצמו – נושא שמוסדר בנפרד, ואשר אינו תלוי בהודעת שר המשפטים האמורה.

בפסקה (1) מוצע לקבוע כי יושב ראש ועדת השחרורים רשאי לאפשר קיום הדיון בוועדה שלא בנוכחות באי כוח הצדדים, אלא בהשתתפותם באמצעי טכנולוגי כמפורט בסעיף. הוראה זו קבועה היום בתקנה 4 בתקש"ח. בפסקה (2) מוצע להסדיר את קיום הדיון בוועדה אף שלא בנוכחות חברי הוועדה. זאת, במטרה ליצור הסדר אחיד בנושא, בדומה להוראות הנוגעות לקיום הדיונים בבית המשפט הן לעניין התנאי לקיום הדיון באופן זה, על פי הודעת שר המשפטים, והן לעניין השיקולים המנחים לצורך קיום הדיון באופן זה. הוראה בעניין זה קבועה היום בתקנה 6 לתקש"ח.

על פי המוצע, אם החליט יושב ראש ועדת השחרורים על קיום הדיון ללא נוכחות כל חברי הוועדה אלא בהשתתפותם מרחוק, אזי גם באי כוח הצדדים ישתתפו מרחוק. אולם אם חלק מחברי הוועדה נוכחים בדיון, אזי לעניין נוכחות באי כוח הצדדים יחולו הוראות פסקה (1), המסדירות מצב של קיום דיון ללא נוכחות באי כוח הצדדים. לפי פסקה (4) המוצעת, על קיום דיון באופן זה יחולו הוראות סעיף 10(ג)4 המוצע, שעניינו השיקולים שעל בית המשפט לשקול בהקשר זה.

עוד מוצע להבהיר כי גם אם הדיון מתקיים כולו באמצעים טכנולוגיים, לא ניתן יהיה להגיש חומר חסוי לעיון הוועדה באופן זה. זאת – בשל רגישותן של חלק מחוות הדעת המוגשות לוועדה, אשר חלה עליהן חובת חיסיון

בין מטעמי צנעת הפרט ובין מטעמי ביטחון, ואשר יש להציג לעיון הוועדה באופן בלתי-אמצעי. בפסקה (3) מוצע לקבוע הוראה הקבועה כיום בתקנה 5 לתקש"ח, על פיה ועדת השחרורים רשאית בהסכמת הצדדים לקיים את הדיון על יסוד הכתב. מוצע לקבוע הוראות לעניין עיכוב ביצוע החלטת שחרור בנסיבות אלה לצורך הגשת עתירה.

בפסקה (4) מוצע להחיל על דיונים המתקיימים לפי סעיף זה, את ההוראות שעניינן מזעור הפגיעה באסיר כתוצאה מאופן קיום הדיון; זכות הייצוג; הסדרת ראייה ושמיעה הדדית של כל משתתפי הדיון; והסדרת האפשרות להיוועצות חסויה בין האסיר לעורך דינו.

בפסקה (5) המוצעת הוסדרה זכותו של האסיר לבקש דיון חוזר בוועדה, אם החליטה הוועדה שלא לשחררו על תנאי בדיון שהתקיים על יסוד הכתב, או ללא נוכחות חברי ועדת השחרורים, לאחר שניתן יהיה לקיים את הדיון במתכונת הרגילה.

סעיף 16

מוצע לקבוע כי בתקופת תוקפה של הכרזה לפי סעיף 2(א), יוסדר אופן קיומו של הדיון בעתירה נגד החלטת היחידה לשחרור ממאסרים קצרים או ועדת השחרורים, לפי סעיף 25 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2001, כמפורט להלן.

נוכח ההכרח להגן ככל האפשר על מתקני הכליאה מפני חדירה של נגיף הקורונה והתפשטותו המהירה במתקנים, בין היתר באמצעות צמצום הכניסות והיציאות מבתי הכלא, באופן שאיננו מאפשר נוכחות של האסיר בדיון בעניינו, כפי שפורט מעלה, מוצע לקבוע בסעיף קטן (א) כי באותם דיונים בעתירות כאמור שבהם ישתתף האסיר, יעשה הדבר באמצעי טכנולוגי, חזותי או קולי.

בסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע כי על דיון המתקיים שלא בנוכחות האסיר, אלא בהשתתפותו באמצעי טכנולוגי כאמור, יחולו הוראות סעיף 4 לעיל, המסדיר את אופן קיום הדיון באמצעים טכנולוגיים, לרבות היתכנות הצפייה והשמיעה ההדדיות – בהתאם לאמצעי הטכנולוגי שבאמצעותו יתקיים הדיון, קיום הדיון באופן שימזער ככל הניתן את הפגיעה באסיר בשל כך שהדיון מתקיים שלא בנוכחותו, חובת מינוי סניגור לאסיר שאינו מיוצג והאפשרות לשיחה חסויה בין האסיר לבא כוחו לשם מתן ייעוץ משפטי. בהקשר זה יצוין כי בהתאם לתקנה 3(ב)(1) לתקנות שעת חירום (דיוני ועדות שחרורים), התש"ף-2020, בדיון בוועדת השחרורים שמתקיים שלא בנוכחות האסיר אלא בהשתתפותו באמצעים טכנולוגיים הוחלה גם כן חובת מינוי סניגור ועל כן יש להניח כי על פי רוב בשלב הדיון בעתירה נגד החלטת ועדת השחרורים לא יידרש מינוי סניגור, שכן האסיר כבר יהיה מיוצג עוד בשלב הדיון בפני ועדת השחרורים.

מוצע להחיל על דיון כאמור את הוראת סעיף 5(א)(2), שעניינה בקיום הדיון בנוכחות באי כוח הצדדים, כאשר אם ביקש האסיר שהדיון לא יתקיים בלא שבא כוחו יהיה נוכח בו, ואין בידו של בא כוח האסיר להגיע לדיון, יידחה הדיון בעתירתו למועד אחר.

כן מוצע להחיל על דיון כאמור את הוראות סעיפים 3(ב)(3)(א)-(ב) בעניינו של אסיר שהוא חב בידוד.

פרק ז' – דיונים לפי חוק השיפוט הצבאי

סעיפים 17-18

מערכת המשפט הצבאית היא מערכת מקבילה למערכת המשפט האזרחית, אשר פועלת מכוח חוק השיפוט

הצבאי, התשט"ו-1955 (להלן: חוק השיפוט הצבאי). בהתאם לסדרי המנהל שנקבעו בהתאם לסעיפים 199 ו-211 לחוק השיפוט הצבאי בשל מצב החירום המיוחד, מתקיימים בבתי הדין הצבאיים רק הדיונים המפורטים בהוראות שעה לסדרי המנהל בבתי הדין הצבאיים ובהחלטות נשיא בית הדין הצבאי לפי תקנות אלה. מוצע כי סעיפים אלה יחילו את הוראות החוק הנוגעות להליכים פליליים גם על דיונים המתקיימים בבית דין צבאי בהליך פלילי מכוח חוק השיפוט הצבאי, בשינויים המחויבים.

בהתאמה לסעיף 2 לחוק, מוצע לקבוע כי ההוראות בחוק אשר נוגעות לדיונים בבתי הדין הצבאיים על פי חוק השיפוט הצבאי, יחולו בכפוף להכרזת שר הביטחון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, לפיה שוכנע כי בשל התפשטות רחבת היקף של נגיף הקורונה, במדינה קיים חשש ממשי להדבקת כלואים השוהים בחדרי משמר ובתי סוהר צבאיים, בשל מגע עם שאר האוכלוסייה, ולכן לא ניתן לקיים דיונים משפטיים בנוכחות העצירים לפי הוראות סעיף 240 לחוק השיפוט הצבאי המחייב זאת. משמעות ההכרזה היא כי יחול ההסדר החלופי לנוכחות העצור או האסיר המוצע בחוק זה, תוך סטייה מסדרי הדין הרגילים. מוצע לקבוע כי שר הביטחון יהיה מוסמך להכריז כאמור ביחס לחדרי משמר ובתי סוהר צבאיים במדינה כולה או ביחס לחלק ממנה, בהתאם לנסיבות. עוד מוצע לקבוע כי ההכרזה האמורה תיכנס לתוקף עם נתינתה ותפורסם ברשומות בהקדם האפשרי. עוד מוצע להגדיר לצורך סעיף זה מהו "בית סוהר", כמשמעותו בתקנות השיפוט הצבאי (בתי סוהר צבאיים), התשמ"ז-1987 ומהו "חדר משמר" צבאי כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 (להלן - חוק השיפוט הצבאי). כן מוצע לעניין זה להגדיר "כלוא" כהגדרתו בתקנות השיפוט הצבאי (בתי סוהר צבאיים), התשמ"ז-1987, הגדרה הכוללת עציר ואסיר.

סעיף 19

מוצע כי במצב של החמרה בהתפשטות הנגיף והכרזה של שר הביטחון בדומה להסדר בסעיף 9 לחוק, על כי ההחמרה יוצרת קושי ממשי לקיים דיונים משפטיים בבית דין צבאי, יחולו הוראות חוק זה הנוגעות לנוכחות הצדדים בהליכים פליליים גם על דיונים המתקיימים בבית דין צבאי בהליך פלילי מכוח חוק השיפוט הצבאי, בשינויים המחויבים.

סעיף 20

בהמשך להסדרים הקבועים בסעיפים 17-19 המוצעים, לעניין קיום דיונים באמצעים טכנולוגיים בעקבות פרסום הודעת שר הביטחון כאמור, מוצע לקבוע הסדר דומה לעניין דיוני הוועדה לעיון בעונש המתקיימים מכוח חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955. בתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (דיוני הוועדה לעיון בעונש) התש"ף-2020, נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין קיום דיוני הוועדה לעיון בעונש בלא נוכחות האסיר, ואף בלא נוכחות באי כוח הצדדים. כמו כן בתקנה 5 לתקנות האמורות הוסדרה האפשרות לקיים את הדיון על יסוד הכתב, בהסכמת הצדדים, ובתקנה 6 הוסדרה האפשרות לקיים את הדיון כולו באמצעים טכנולוגיים לפי הוראות נשיא בית הדין הצבאי לערעורים או משנהו כקבוע בסעיף האמור.

ואולם נוכח ההסדרה המפורטת של נושא זה בסעיף 19 לגבי כלל דיוני בית הדין בהליכים פליליים – בכל הנוגע לקיום הדיון כולו באמצעים טכנולוגיים, לרבות על ידי השופטים - נראה כי יש מקום לקבוע הסדר אחיד לעניין זה, בהתאמות המחויבות, גם בנוגע לדיוני הוועדה לעיון בעונש. וזאת – הן לעניין התנאי לקיום הדיון באופן זה, על פי הודעת שר הביטחון, והן לעניין השיקולים המנחים לצורך קיום הדיון באופן זה. הסדר זה יחליף את ההסדר המוצע בתקנה 6 לתקנות שעת החירום האמורות, אשר מוצע לבטלו בסעיף 26 להלן. בנוסף, מוצע להסדיר בהקשר זה גם את האפשרות לקיום דיוני הוועדה לעיון בעונש שלא בנוכחות באי כוח הצדדים, וכן על

יסוד הכתב – נושאים המוסדרים היום בתקנות 4 ו-5 לתקש"ח האמור.
עיקרי ההסדרים המוצעים לעניין זה, זהים להסדר המקביל המוצע לגבי ועדת השחרורים לפי סעיף 15.

פרק ח' הוראות כלליות

סעיף 21

מוצע לקבוע בעניינו של עצור הנתון במעצר בפיקוח אלקטרוני כי יראו אותו לעניין חוק זה כחשוד או נאשם שאינו עצור. עצור בפיקוח אלקטרוני נמצא בביתו ולכן הנסיבות הקשורות להגבלת תנועותיו, יציאתו למרחב הציבורי, הגעתו לדיון בבית המשפט והגישה הקיימת לו לאמצעים טכנולוגיים דומות בעניין זה לנסיבות של חשוד או נאשם שאינו עצור ולא לחשוד או נאשם שהוא עצור. לכן, לצורך הוראות חוק זה בלבד, הנוגעות להשתתפות בדיונים באמצעות מכשירים טכנולוגיים, יחולו עליו ההוראות החלות על נאשם או חשוד שאינו עצור.

סעיף 22

מוצע להבהיר בסעיף זה כי הוראות החוק אינן גורעות מהוראות כל דין בנוגע להשתתפות נפגעי עבירה, הוריהם של קטינים שהם צד לדיון וכל אדם אחר האמור להיות נוכח לפי דין בדיון.

סעיף 23

בסעיף זה מוצע להבהיר כי אין באמור בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין בכל הנוגע לקיום הדיון. זאת, מלבד הכללים החלים על נוכחות בבית המשפט. בסעיף זה מפורטת רשימה בלתי ממצה של הוראות דין, אשר מובהר כי ימשיכו לחול, בשינויים המחייבים, גם על דיון שיתנהל בדרך האמורה בחוק זה, ובהן: פומביות הדיון לפי סעיף 68(א) לחוק בתי המשפט, ואולם הדיון יתנהל בפומבי רק ככל שאופן ניהול הדיון מאפשר זאת; סגירת דלתיים לפי סעיף 68(ב) לחוק בתי המשפט; ניהול פרוטוקול לפי סעיף 68א לחוק בתי המשפט; הקלטת דיון לפי סעיף 68ב לחוק בתי המשפט; הרחקה מבית משפט לפי סעיף 69 לחוק בתי המשפט; איסור פרסום לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט; איסור הפרעה לפי סעיף 72 לחוק בתי המשפט; וכללי לשכת עורכי הדין (מדוי משפט), התשס"ו-2005.

סעיף 24

מוצע לתקן את חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים) לעניין עצור בפיקוח אלקטרוני, כך שכאשר יש חשד כי העצור הפר את תנאי מעצרו והוא נקרא לממונה לצורך טיעון, השתתפותו בשימוע תוכל גם להעשות באמצעות מכשירים טכנולוגיים.

סעיף 25

מוצע כי חוק זה יבטל את תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש)(קיום דיונים בהליכים פליליים באמצעים טכנולוגיים), התש"ף-2020, תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש)(דיונים פליליים בבתי הדין הצבאיים), התש"ף-2020, ותקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (קיום דיונים בעתירות אסירים באמצעים

טכנולוגיים), התש"ף-2020, תקנות 4 עד 6 לתקנות שעת חירום (דיוני ועדות השחרורים), התש"ף-2020, ותקנות 4 עד 6 לתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש)(דיוני הוועדה לעיון בעונש), התש"ף-2020.

סעיף 26

מוצע כי תוקפה של הוראת שעה זו תהא לשניים עשר חודשים מיום חקיקתה.

ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על החוק הקיים

הוספת סמכות לתקופה מוגבלת לאפשר השתתפותו של עצור או אסיר או דיירים במעונות בדיונים בעניינם באמצעות מכשירים טכנולוגיים. הוספת סמכות לתקופה מוגבלת לאפשר השתתפות כל הצדדים לדיון בדיונים דחופים באמצעות מכשירים טכנולוגיים.

ה. השפעת תזכיר החוק המוצע על תקציב המדינה

לתזכיר החוק השלכות תקציביות אשר יועברו לאחר קבלת הערות הציבור וטרם הדיון בטיטת החוק.

ו. השפעת תזכיר החוק המוצע על תקנים במשרדי הממשלה וההיבט המינהלי

ז. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע

תזכיר חוק מטעם משרד המשפטים:

תזכיר חוק ניהול דיונים משפטיים באמצעים טכנולוגיים (הוראות שעה – נגיף הקורונה החדש),
התש"ף-2020

פרק א': הגדרות ותחולה

הגדרות

1. בחוק זה -

"אסיר" ו-"בית סוהר" – כהגדרתם בפקודת בתי הסוהר;

"בית דין" – אחד מאלה, לפי העניין –

(1) בית דין לעבודה כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-
1963³ (להלן – בית דין לעבודה);

(2) בית דין דתי כהגדרתו בחוק בתי דין דתיים (יחידות סיוע),
התשע"א-2011⁴;

"בית משפט" – לרבות בית דין;

"דייר במעון" – קטין או בגיר המתגורר במעון;

"הודעה בשל מצב חירום מיוחד" – הודעה בשל מצב חירום מיוחד שנתן שר
המשפטים לפי תקנה 2 לתקנות סדרי דין במצב חירום מיוחד;

"חוק בתי המשפט" – חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984;

"חוק המעצרים" – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-
1996⁵;

"חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול)" – חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי
טיפול), התשל"א-1971⁶;

"חוק הנוער (טיפול והשגחה)" – חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ף-1960⁷;

"חוק השיפוט הצבאי" – חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955⁸;

"מעון" – אחד מאלה:

³ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.

⁴ ס"ח התשע"א, עמ' 918.

⁵ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

⁶ ס"ח התשל"א, עמ' 134.

⁷ ס"ח התש"ף, עמ' 52.

⁸ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

(1) מעון כהגדרתו בחוק הפיקוח על המעונות, התשכ"ה-1965⁹;

(2) מעון או מעון נעול כהגדרתם בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול);

(3) בית דיור מוגן כהגדרתו בחוק הדיור המוגן, התשע"ב-2012.

"מצב חירום מיוחד" – אחד מאלה, לפי העניין:

(1) מצב חירום מיוחד כהגדרתו בתקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), הנובע מסכנת התפשטות נגיף הקורונה החדש (Novel Coronavirus nCov-2019) (להלן – נגיף הקורונה) ששר המשפטים הודיע בשלו על תחולת תקנות 3 עד 5 לתקנות האמורות על בתי המשפט¹⁰;

(2) מצב חירום מיוחד כהגדרתו בתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין במצב חירום מיוחד), הנובע מסכנת התפשטות נגיף הקורונה, ששר המשפטים הודיע בשלו על תחולת תקנות 3 עד 5 לתקנות האמורות על בתי הדין לעבודה¹¹;

(3) מצב חירום מיוחד כהגדרתו בתקנות הקאדים (סדרי דין בבתי הדין השרעיים בעת מצב חירום מיוחד), הנובע מסכנת התפשטות נגיף הקורונה, ששר המשפטים הודיע בשלו על תחולת תקנות 3 עד 5 לתקנות האמורות על בתי הדין השרעיים;

(4) מצב חירום מיוחד כהגדרתו בתקנות בתי הדין הדתיים הדרוזיים (סדרי דין בבתי הדין הדתיים הדרוזיים בעת מצב חירום מיוחד), הנובע מסכנת התפשטות נגיף הקורונה, ששר המשפטים הודיע בשלו על תחולת תקנות 3 עד 5 לתקנות האמורות על בתי הדין הדתיים הדרוזיים;

"מקום מעצר" – כמשמעותו בסעיף 17(1) לחוק המעצרים;

"נפגע עבירה" – כהגדרתו בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001¹²;

"עתירת אסיר" - עתירה לפי סעיף 62א לפקודת בתי הסוהר;

⁹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 48.
¹⁰ ל"פ התשי"ף, עמ' 5044; עמ' 5056.
¹¹ ל"פ התשי"ף, עמ' 5056.
¹² ס"ח התשס"א, עמ' 183.

”פקודת בתי הסוהר” – פקודת בתי הסוהר [נוסח משולב], התשל”ב-1971¹³;

”רשם” – מי שהתמנה לרשם או לרשם בכיר לפי פרק ג’ לחוק בתי המשפט;

”שופט” – לרבות דיין כהגדרתו בחוק הדיינים, התשט”ו-1955¹⁴, קאדי כהגדרתו בחוק הקאדים, התשכ”א-1961, קאדי מדיהב כהגדרתו בחוק בתי הדין הדרוזיים, התשכ”ג-1962, או רשם;

”תקנות בתי משפט לעניינים מנהליים” – תקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), התשס”א=2001;

”תקנות סדרי דין במצב חירום מיוחד” – כל אחת מאלה:

(1) תקנות בתי הדין הדתיים הדרוזיים (סדרי דין בבתי הדין הדתיים הדרוזיים בעת מצב חירום מיוחד), התש”ף-2020¹⁵ (בחוק זה – תקנות בתי הדין הדתיים הדרוזיים (סדרי דין בבתי הדין הדתיים הדרוזיים בעת מצב חירום מיוחד));

(2) תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין במצב חירום מיוחד), התשנ”א-1991¹⁶ (בחוק זה – תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין במצב חירום מיוחד));

(3) תקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), התשנ”א-1991¹⁷ (בחוק זה – תקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד));

(4) תקנות הקאדים (סדרי דין בבתי הדין השרעיים בעת מצב חירום מיוחד), התש”ף-2020¹⁸ (בחוק זה – תקנות הקאדים (סדרי דין בבתי הדין השרעיים בעת מצב חירום מיוחד));

”תקנות עתירות אסירים” – תקנות סדרי דין (עתירות אסירים), התש”ס=1980¹⁹.

פרק ב': קיום דיון בהליך משפטי בלא נוכחות עצור או אסיר

¹³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.

¹⁴ ס”ח התשט”ו, עמ' 68.

¹⁵ ק”ת התש”ף, עמ' 776.

¹⁶ ק”ת התשנ”א, עמ' 447.

¹⁷ ק”ת התשנ”א, עמ' 446.

¹⁸ ק”ת התש”ף, עמ' 786.

¹⁹ ק”ת התש”ס, עמ' 2322.

הכרזת שר המשפטים והשר לביטחון פנים על קיום דיונים בנוכחותם של עצורים ואסירים

2.

(א) שוכנעו שר המשפטים והשר לביטחון פנים כי בשל התפשטות רחבת היקף במדינה של נגיף הקורונה, קיים חשש ממשי להדבקת עצורים או אסירים השוהים במקומות מעצר ובבתי סוהר, בשל מגע עם שאר האוכלוסייה, רשאים הם יחד, להכריז, כי לא ניתן לקיים דיונים בהליכים משפטיים בעניינם של עצורים ואסירים, בנוכחותם, במדינה כולה או בחלק ממנה, בכל סוגי הדיונים או בחלקם; הכרזה כאמור תיכנס לתוקף עם נתינתה ותפורסם ברשומות בהקדם האפשרי.

(ב) הכרזה לפי סעיף קטן (א) תהיה לתקופה שלא תעלה על חודש ימים; רשאים שר המשפטים והשר לביטחון פנים להאריך יחד את תקופת תוקפה של ההכרזה לתקופות נוספות שלא יעלו על חודש ימים כל אחת, אם שוכנעו כי ממשיכות להתקיים הנסיבות המפורטות בסעיף קטן (א) לפי העניין.

(ג) שוכנעו שר המשפטים והשר לביטחון פנים כי הנסיבות המפורטות בסעיף קטן (א) אינן מתקיימות עוד, יבטלו יחד את ההכרזה לגבי המדינה כולה או חלק ממנה, או לגבי כל סוגי הדיונים או חלקם, בלא דיחוי; ביטול ההכרזה כאמור ייכנס לתוקף עם נתינתו והודעה על הביטול תפורסם ברשומות בהקדם האפשרי.

(ד) הודעה על הכרזה כאמור בסעיף קטן (א) או על ביטולה כאמור בסעיף קטן (ב) תימסר להנהלת בתי המשפט, למשטרת ישראל, לשירות בתי הסוהר, לפרקליטות המדינה, לסניגוריה הציבורית, וללשכת עורכי הדין, עם הינתנה, וכן תפורסם סמוך ככל האפשר למועד חתימתה, באתר האינטרנט של הרשות השופטת, וכן בשידורי רדיו או טלוויזיה הניתנים לציבור או בשני עיתונים יומיים; הנוסח שפורסם ברשומות הוא המחייב אף אם קדם לו פרסום בדרך אחרת.

3.

קיום דיון בהליך משפטי בלא נוכחות עצור או אסיר בתקופת תוקפה של הכרזת שר המשפטים והשר לביטחון פנים

(א) על אף הוראות כל דין בעניין נוכחות הצדדים לדיון בהליך משפטי ובאי כוחם, בתקופת תוקפה של הכרזה כאמור בסעיף 2(א) יחולו לעניין השתתפותו של עצור או אסיר בדיון בהליך משפטי בעניינו, הוראות סעיף זה.

(ב) (1) נדרשה לפי דין נוכחותו של עצור או אסיר בדיון כאמור בסעיף קטן (א), יתקיים הדיון שלא בנוכחותו של העצור או האסיר אלא בהשתתפותו באמצעות מכשיר טכנולוגי שיקצה שירות בתי הסוהר ושמאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת, ואם אין מכשיר טכנולוגי זמין מסוג זה בעת קיום הדיון בעניינו של אותו עצור או אסיר – באמצעות מכשיר כאמור שמאפשר העברת קול בלבד; לעניין זה "דרישת נוכחות", לרבות בהחלטת בית משפט.

(2) על אף הוראות פסקה (1), היה הדיון כאמור באותה פסקה דיון בהליך פלילי, לא יתקיים הדיון באמצעות מכשיר המאפשר העברת קול בלבד אלא אם כן הורה על כך בית המשפט, אם שוכנע, לאחר שהובאה לפניו עמדת הצדדים, כי לא ניתן לקיים את הדיון באמצעות מכשיר המאפשר גם העברת תמונה בזמן אמת.

(3) (א) על אף הוראות פסקאות (1) ו-(2), עצור או אסיר שחלה לגביו חובת בידוד מכוח צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש)(בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020²⁰ (בחוק זה – צו בידוד בית), או מכוח צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש 2019) (בידוד בבית חולים) (הוראת שעה), התש"ף-2020²¹ (בחוק זה – צו בידוד בבית חולים), ושוהה בבידוד במקום מעצר או בבית סוהר בהתאם להוראת רופא לפי סעיף 2(ג) לצו האמור, ישתתף בדיון באמצעות מכשיר טכנולוגי שיקצה שירות בתי הסוהר ושמאפשר לכל הפחות העברת קול בלבד.

(ב) על אף הוראות פסקת משנה (א), שוכנע בית המשפט כי באופן חריג לא ניתן לקיים את הדיון באמצעות מכשיר כאמור תוך הקפדה על הוראות צווי הבידוד האמורים באותה פסקת משנה, רשאי הוא, בהסכמת העצור או האסיר, לקיים את הדיון בלא השתתפותו; לא הסכים לכך העצור או האסיר, רשאי בית המשפט לדחות את הדיון עד למועד שבו ניתן לקיימו בהתאם להוראות פסקת משנה (א).

²⁰ ק"ית התש"ף, עמ' 516.
²¹ ק"ית התש"ף, עמ' 620.

(1) (ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), היה הדיון כאמור באותם סעיפים קטנים דיון בהליך פלילי, דיון בענייני משפחה כהגדרתם בחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995²², או דיון בהליך לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) בעניין ילדו של אסיר או עצור, ומצא נשיא בית המשפט או נשיא בית דין כי על אף החשש הממשי האמור בסעיף 2(א), מתקיימים כל אלה, רשאי הוא באופן חריג להורות כי הדיון יתקיים בנוכחותו של העצור או האסיר, לפי העניין, וזאת לאחר שקיבל את עמדת הצדדים ושירות בתי הסוהר, לפי העניין:

(א) קיים צורך חיוני ודחוף לקיים את הדיון בנוכחותו של העצור או האסיר;

(ב) קיומו של הדיון לפי הוראות סעיף קטן (ב) או דחיית הדיון יגרמו לפגיעה ממשית ובלתי מידתית בעצור או באסיר;

(ג) על בית המשפט או בית הדין להתרשם מהעצור או מהאסיר פנים אל פנים;

(2) הוראות פסקה (1) לא יחולו לגבי עצור או אסיר שחלה לגביו חובת בידוד מכוח צו בידוד בית או צו בידוד בבית חולים.

על דיון בהליך משפטי באמצעות מכשיר טכנולוגי לפי הוראות סעיף 3 יחולו הוראות אלה:

4. אופן קיום דיון בהליך משפטי באמצעים טכנולוגיים

(1) הדיון יתקיים בדרך שתבטיח כי בעלי הדין המשתתפים בדיון, ובכלל זה העצור או האסיר, והשופט או כל אדם אחר שנוכחותו נדרשת בדיון, ובדיון בהליך פלילי – גם הסניגור והשוטר או התובע, לפי העניין, ונפגע העבירה, ישמעו ויראו זה את זה במהלך הדיון, והכול בהתאם למכשיר הטכנולוגי שבאמצעותו יתקיים הדיון;

(2) הדיון יתקיים באופן שימזער ככל האפשר את הפגיעה בעצור או באסיר ובאינטרס הציבורי, בשל כך שהדיון מתקיים בלא נוכחותו;

(3) היה הדיון כאמור דיון בהליך פלילי יחולו גם הוראות אלה:

(א) הדיון יתקיים בנוכחות סניגורו של העצור או האסיר, ואם אינו מיוצג ימנה לו בית המשפט סניגור;

²² ס"ח התשנ"ה, עמ' 393.

(ב) תתאפשר שיחה חסויה בין העצור או האסיר לסניגורו בסמוך לפני הדיון, במהלכו ומיד לאחריו, לשם ייעוץ משפטי בלבד; הוראות סעיף 13(א)(2) לחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979²³, לא יחולו לגבי שיחה כאמור.

(א) על אף האמור בסעיף 3 ובתקנה 4 לתקנות עתירות אסירים, יחולו לעניין דיון בעתירת אסיר בתקופת תוקפה של הכרזה לפי סעיף 2(א), הוראות אלה:

5. קיום דיון בעתירת אסיר בלא נוכחותו בתקופת תוקפה של הכרזת שר המשפטים והשר לביטחון פנים

(1) השתתפותו של העותר בדיון תהיה באמצעות אמצעי טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת, ואם אין מכשיר טכנולוגי זמין מסוג זה בעת קיום הדיון – באמצעות מכשיר כאמור המאפשר העברת קול בלבד, והכל באופן שימזער ככל האפשר את הפגיעה בעותר.

(2) הדיון יתקיים בנוכחות באי כוח הצדדים; ביקש העותר שהדיון לא יתקיים בלא נוכחות בא כוחו, ונבצר מבא כוחו להגיע לדיון – יידחה הדיון למועד אחר. לא היה העותר מיוצג – ימנה לו בית המשפט סנגור;

(3) על דיון כאמור יחולו הוראות סעיפים 3(ב)(3)(א) ו-1(ב) וסעיפים 4(1)-(3), בשינויים המחוייבים.

(ב) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המתחייבים, גם על דיון בעניין החזקת אסיר בהפרדה, לפי סעיפים 19ה עד 19ז לפקודת בתי הסוהר.

הוראות פרק זה לא יחולו על דיון בהליך פלילי שחל לגביו חוק דיוני מעצר באמצעים טכנולוגיים (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020.

סייג לתחולה – פרק 6 ב'

פרק ג': קיום דיון בלא נוכחות דייר במעון

(א) שוכנע שר המשפטים כי בשל התפשטות רחבת היקף במדינה של נגיף הקורונה, קיים חשש ממשי להדבקת דיירים במעון, בשל מגע עם שאר האוכלוסייה, רשאי הוא, בהתייעצות עם שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים ועם שר הבריאות, להכריז, כי יחולו הוראות סעיף זה, לעניין השתתפות דייר במעון בהליך משפטי, במדינה כולה או בחלק ממנה. הכרזה כאמור יכולה להינתן ביחס לכל המעונות או חלקם, בהתאם לצורך; הכרזה כאמור תיכנס לתוקף עם נתינתה ותפורסם ברשומות בהקדם האפשרי.

7. קיום דיון בהליך משפטי בלא נוכחות דייר במעון בתקופת תוקפה של הכרזת שר המשפטים בנוגע לנוכחותם בדיונים

²³ ס"ח התשל"ט, עמ' 118.

(ב) על הכרזת שר המשפטים כאמור בפסקה (א), יחולו הוראות סעיף 2(ב) עד (ד) בשינויים המחויבים.

(ג) על אף הוראות כל דין בעניין נוכחות הצדדים בדיון בהליך משפטי, נדרשה לפי דין נוכחות בדיון של דייר במעון בהליך פלילי, בתקופת תוקפה של הכרזת שר המשפטים לפי סעיף (א), רשאי בית המשפט, לבקשת מנהל המעון, להורות על קיום הדיון שלא בנוכחות הדייר במעון אלא בהשתתפותו באמצעות מכשיר טכנולוגי שמאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת; הוראות סעיף זה יחולו גם לעניין השתתפות דייר במעון בדיון בהליך אזרחי שהוא צד לו.

(ד) בבואו להורות על קיום דיון באופן האמור בפסקה (ג), ישקול בית המשפט את השיקולים הבאים:

(1) טובת הדייר במעון;

(2) הצורך למנוע הדבקה בנגיף הקורונה בקרב השוהים במעון;

(3) ההגבלות הנובעות ממצב החירום המיוחד ובכלל זה הגבלות מכוח חיקוקים שנחקקו בשל מצב החירום האמור;

(4) האפשרות המעשית לקיים את הדיון באמצעות מכשיר טכנולוגי כאמור בשים לב למגבלות הטכניות והמהותיות שכרוכות בקיומו בדרך זו;

(5) הנזק שייגרם לדייר במעון, לצדדים להליך, לנפגע העבירה ולאינטרס הציבורי אם לא יתקיים הדיון במועדו והנזק כאמור שייגרם אם יתקיים הדיון באופן האמור;

(ה) בית המשפט יורה כאמור לאחר ששמע את עמדות הצדדים ועמדת מנהל המעון ביחס לאפשרות זו; הובעה התנגדות בפני בית המשפט לקיים את הדיון באמצעי טכנולוגי כאמור, רשאי בית המשפט מנימוקים שירשמו להורות על השתתפותו של הדייר במעון באמצעי טכנולוגי.

(ו) על דיון שנקבע לגביו כי דייר במעון ישתתף בו באמצעי טכנולוגי כאמור בפסקה (ג), יחולו הוראות סעיף 4 בשינויים המחויבים.

פרק ד': קיום דיון בהליך פלילי בלא נוכחות חשוד או נאשם שאינו עצור או

אסיר

8. קיום דיון בהליך פלילי בלא נוכחות חשוד או נאשם שאינו עצור או אסיר בתקופת תוקפה של הודעה בשל מצב חירום מיוחד

(א) על אף הוראות כל דין בעניין נוכחות הצדדים לדיון, נדרשה לפי דין נוכחותו בדיון של חשוד או נאשם שאינו עצור או אסיר, בהליך פלילי בעניינו, בתקופת תוקפה של הודעה בשל מצב חירום מיוחד, ומתקיים אחד מאלה, רשאי בית המשפט להורות על קיום הדיון שלא בנוכחותו של החשוד או הנאשם אלא בהשתתפותו, באמצעות מכשיר טכנולוגי שמאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת:

(1) חלה לגבי החשוד או הנאשם חובת בידוד מכוח צו בידוד בית או מכוח צו בידוד בבית חולים;

(2) החשוד או הנאשם ביקש להשתתף בדיון באופן האמור בשל התפשטות רחבת היקף של נגיף הקורונה במדינה.

(ב) בבואו להורות על קיום דיון כאמור בסעיף קטן (א), ישקול בית המשפט את כל אלה:

(1) מידת הפגיעה בחשוד או בנאשם, לפי העניין, בשל כך שהדיון מתקיים בלא נוכחותו;

(2) האפשרות המעשית לקיים את הדיון באופן האמור בסעיף קטן (א) בשים לב להגבלות הנובעות ממצב החירום המיוחד, ובכלל זה הגבלות מכוח חיקוקים שנחקקו בשל מצב החירום האמור;

(3) הנזק שייגרם לחשוד או לנאשם ולאינטרס הציבורי אם הדיון לא יתקיים במועדו;

(4) לעניין דיון כאמור בסעיף קטן (א)(2) – עמדת הצדדים לעניין קיום הדיון באופן האמור באותו סעיף קטן.

(ג) על דיון לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 4, בשינויים המחויבים.

פרק ה': נוכחות בעלי דין או כל אדם אחר בדיון בהליך משפטי או בהליך הוצאה לפועל בתקופת תוקפה של הודעה על קושי ממשי לקיים דיונים

9. הודעה על קושי ממשי לקיים דיונים בבתי משפט ובלשכות הוצאה לפועל

(א) מצא שר המשפטים, בתקופת תוקפה של הודעה בשל מצב חירום מיוחד, כי עקב החמרה בהתפשטות נגיף הקורונה במדינה, ולנוכח ההגבלות מכוח חיקוקים שנחקקו בשל כך, קיים קושי ממשי לקיים דיונים בבתי משפט ובלשכות הוצאה לפועל בנוכחות הצדדים, במדינה כולה או בחלק ממנה, יפרסם הודעה על כך (בפרק זה – הודעה על קושי ממשי לקיים דיונים).

(ב) תחילתה של הודעה לפי סעיף קטן (א) תהיה מן המועד שנקבע בה, אף אם קדם לפרסומה, ועד למועד שייקבע; פרסום הודעה כאמור ייעשה, סמוך ככל האפשר למועד חתימתה, באתר האינטרנט של הרשות השופטת, וכן בשידורי רדיו או טלוויזיה הניתנים לציבור או בשני עיתונים יומיים, וכמו כן ייעשה ברשומות; הנוסח שפורסם ברשומות הוא המחייב אף אם קדם לו פרסום בדרך אחרת.

10. (א) הוראות סעיף זה לא יחולו על השתתפותו בדיון של עצור, אסיר, או דייר במעון. השתתפות בהליך פלילי באמצעים טכנולוגיים

(ב) בתקופת תוקפה של הודעה על קושי ממשי לקיים דיונים לפי סעיף 9, יחולו לעניין נוכחותו של חשוד או נאשם, תובע, טוען, סנגור, נפגע עבירה, השופט, או כל אדם אחר שנוכחותו בדיון בהליך פלילי נדרשת, הוראות סעיף זה.

(ג) (1) בית המשפט רשאי להורות כי דיון בהליך פלילי יתקיים בלא נוכחותם של חשוד או נאשם, תובע, טוען, סנגור, נפגע עבירה, השופט, או כל אדם אחר שהשתתפותו בדיון נדרשת, כולם או חלקם, אלא בהשתתפותם באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול, וככל האפשר תמונה, בזמן אמת; הורה בית המשפט על קיום הדיון כאמור, תינתן לצד המתנגד לכך הזדמנות להשמיע טענותיו, עד שלושה ימים לפני מועד הדיון; הורה בית המשפט כאמור פחות משלושה ימים לפני מועד הדיון, תינתן לצד המתנגד לכך הזדמנות להשמיע טענותיו זמן סביר לפני מועד הדיון;

(2) על אף הוראות פסקה (1), היה הדיון כאמור באותה פסקת משנה דיון אשר נדרשת בו על פי דין נוכחות של נאשם או חשוד שהוא עצור או אסיר, יחולו לעניין נוכחותם בדיון של הצדדים האמורים באותה פסקה הוראות אלה:

(א) בית המשפט רשאי להורות כי הדיון יתקיים שלא בנוכחותם של שאר הצדדים כאמור, כולם או חלקם, אלא בהשתתפותם באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת;

(ב) על אף הוראות פסקת משנה (א), שוכנע בית משפט, לאחר שהובאה לפניו עמדת הצדדים, כי לא ניתן לקיים את הדיון באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת, רשאי הוא להוראות על קיום הדיון באמצעות מכשיר המאפשר העברת קול בלבד ;

(3) היה הדיון כאמור בפסקאות (1) או (2) דיון אשר נשמעת בו עדות, יחולו הוראות אלה :

(א) בית המשפט רשאי, בהסכמת הצדדים, להורות כי הדיון יתקיים באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת ;

(ב) לא יורה בית המשפט על קיום דיון כאמור בסעיף משנה (א), אלא אם כן שוכנע כי שמיעת העד חיונית לצורך קבלת החלטה בנסיבות העניין, וכי דחיית הדיון עלולה לגרום נזק חמור לחשוד או לנאשם, לעד שצפוי להישמע, לנפגע העבירה או לאינטרס הציבורי או לגרום לעיוות דין ;

(ג) הצגת מסמכים לעד תיעשה באמצעות מצלמה המאפשרת צילום תקריב של מסמכים ; בהיעדר מכשור כאמור, יועברו המסמכים המוצגים במהלך הדיון, בזמן אמת, לעיונו של העד, באי כוח הצדדים ובית המשפט, לפי העניין, באמצעות דואר אלקטרוני או באמצעי טכנולוגי אחר ;

(4) בבואו להורות על קיום דיון באמצעות מכשיר טכנולוגי לפי הוראות סעיף זה, ישקול בית המשפט את השיקולים האמורים בסעיף 8(ב)(2) וכן את שני אלה :

(א) האפשרות המעשית לקיים את הדיון באמצעות מכשיר טכנולוגי כאמור בשים לב למגבלות הטכניות והמהותיות שכרוכות בקיומו בדרך זו, ובכלל זה בשים לב לצורך בהצגת חומר חסוי או חומר לעיון השופט בלבד ;

(ב) הנזק שייגרם לחשוד או לנאשם, לנפגע העבירה ולאינטרס הציבורי אם לא יתקיים הדיון במועדו והנזק כאמור שייגרם אם יתקיים הדיון באופן האמור ;

(5) הורה בית המשפט על קיום דיון באמצעות מכשיר טכנולוגי לפי הוראות סעיף זה, יתקיים הדיון באופן שימזער ככל האפשר את הפגיעה בזכויותיו של החשוד או הנאשם, בזכויותיו של נפגע העבירה ובאינטרס הציבורי, ויחולו לעניין הדיון הוראות סעיף 4(1) ו-3);

(6) לא יורה בית המשפט על הצגה, בכתב או בעל פה, של חומר חסוי או של חומר אחר הנמסר לעיון בית המשפט בלבד, באמצעות מכשיר טכנולוגי כאמור בסעיף זה.

11. קיום דיון בהליך אזרחי באמצעים טכנולוגיים (א) הוראות סעיף זה לא יחולו על השתתפותו בדיון של עצור, אסיר, או דייר במעון.

(ב) בתקופת תוקפה של הודעה על קושי ממשי לקיים דיונים, יחולו לעניין נוכחותו בדיון בהליך אזרחי של בעל דין, בא כוחו, השופט או כל אדם אחר שנוכחותו בדיון נדרשת, הוראות סעיף זה.

(ג) בדיון בהליך אזרחי שאינו כולל שמיעת עדות, רשאי בית המשפט להורות, לאחר קבלת עמדות הצדדים, כי הדיון יתקיים בלא נוכחותם של בעל דין, בא כוחו, השופט או כל אדם אחר שנוכחותו בדיון נדרשת, כולם או חלקם, אלא בהשתתפותם באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול, וככל האפשר גם העברת תמונה, בזמן אמת, והכל באופן שימזער ככל האפשר את הפגיעה בצדדים לדיון; על אף האמור, רשאי בית המשפט להורות על קיום דיון באופן האמור בלא קבלת עמדות הצדדים, אם מצא כי יש לקיים דיון באופן מידי.

(ד) (1) בדיון בהליך אזרחי אשר כולל שמיעת עדות, רשאי בית המשפט, בהסכמת הצדדים, להורות כי הדיון יתקיים שלא בנוכחותם של הצדדים, באי כוחם, השופט וכל אדם אחר שנוכחותו בדיון נדרשת, כולם או חלקם, אלא בהשתתפותם באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת.

(2) בבואו להורות על קיום דיון כאמור בפסקה זו, ישקול בית המשפט את השיקולים המנויים בפסקה (ה) להלן, ואולם לא יורה בית המשפט על קיום דיון כאמור, אלא אם כן שוכנע כי שמיעת העד חיונית לצורך קבלת החלטה בנסיבות העניין, וכי דחיית הדיון עלולה לגרום נזק חמור למי מהצדדים או לעד שצפוי להישמע או לגרום לעיוות דין.

(3) הצגת מסמכים לעד תיעשה באמצעות מצלמה המאפשרת צילום תקריב של מסמכים; בהיעדר מכשור כאמור, יועברו המסמכים המוצגים במהלך הדיון לעיון העד, באי-הכוח ובית המשפט, לפי העניין, באמצעות דואר אלקטרוני או באמצעי טכנולוגי אחר בזמן אמת; בית המשפט רשאי לקבוע הוראות נוספות בעניין אופן הצגת הראייה לעד ככל שהדבר דרוש על מנת להגן על זכויות הצדדים.

(4) הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על דיוני הוכחות בהליך עיקרי.

(ה) בבואו להורות על קיום דיון לפי סעיף זה ישקול בית המשפט את כל אלה: האפשרות המעשית לקיים את הדיון באופן האמור בשים לב למגבלות הטכניות והמהותיות שכרוכות בקיומו בדרך זו, ובכלל זה בשים לב לצורך בהצגת חומר חסוי או חומר לעיון השופט בלבד, את ההגבלות הנובעות ממצב החירום המיוחד ובכלל זה הגבלות מכוח חיקוקים שנחקקו בשל מצב החירום האמור, את הנזק שייגרם לצדדים אם לא יתקיים הדיון במועדו, וכן את הנזק שייגרם לצדדים אם יתקיים הדיון באופן האמור.

(ו) הורה בית המשפט על קיום דיון כאמור בסעיף זה, הדיון יתקיים בדרך שתבטיח כי השופט, הצדדים ובאי-כוחם, לפי העניין, וכן אדם אחר שנוכחותו נדרשת בדיון, ישמעו ויראו זה את זה במהלך הדיון, והכול בהתאם למכשיר הטכנולוגי שבאמצעותו יתקיים הדיון, זולת אם הורה בית המשפט אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ז) לא יורה בית המשפט על הצגה, בכתב או בעל-פה, של חומר חסוי או של חומר אחר הנמסר לעיון בית המשפט בלבד, באמצעות מכשיר טכנולוגי כאמור בסעיף זה.

(ח) היה הדיון בהליך בעניינו של קטין יחולו ההוראות אלה –

(1) בהליך לפי חוק נוער (טיפול והשגחה), בעניינו של קטין השהה במשפחת אומנה, בבואו להורות על קיום דיון באופן האמור בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד), ישקול בית המשפט נוסף על השיקולים האמורים בסעיף קטן (ה) גם את הצורך למנוע הדבקה בנגיף הקורונה וצמצום התפשטותו במשפחת האומנה וכן את טובת הקטין בנסיבות העניין; לעניין פסקה זו, "משפחת אומנה" כהגדרתה בחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016²⁴.

²⁴ ס"ח התשע"ו, עמ' 586.

(2) בהליך לפי סעיף 4א לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991²⁵, בעניין קטין שמלאו לו 15 שנים, שאינו מסכים לאשפוזו בבית החולים בידי האחראי עליו, בית המשפט יורה על קיום דיון באופן האמור בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד), אם מצא שקיום הדיון הכרחי לצורך קבלת החלטה בנסיבות העניין וכי הנזק שייגרם למי מהצדדים מאי קיום הדיון במועדו עולה על הנזק שייגרם להם מקיומו במועד באמצעי טכנולוגי.

(3) על אף הוראות סעיף קטן (ו), בהליכים בהם נדרשת שמיעת קטין בהתאם לפרק כ' לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, רשאי בית המשפט להורות על שמיעתו באמצעי טכנולוגי אף בלא השתתפותם של ההורים ובאי-כוחם בדיון; בית המשפט יורה על קיום הדיון באופן האמור בסעיפים קטן (ג) אם מצא שקיום הדיון הכרחי לצורך קבלת החלטה בנסיבות העניין וכי הנזק שייגרם למי מהצדדים מאי קיום הדיון במועדו עולה על הנזק שייגרם להם מקיומו במועד באמצעי הטכנולוגי.

(4) בהליך לפי חוק נוער (טיפול והשגחה) שכולל גם שמיעת עדויות, התנגד מי מהצדדים לקיום הדיון באמצעי טכנולוגי כאמור בסעיף קטן (ד)(1), רשאי בית המשפט, אם מצא כי לא הוצג טעם מוצדק להתנגדות כאמור וכי יש באי קיום הדיון באמצעי טכנולוגי כדי לפגוע בטובת הקטין, להורות על קיום הדיון באמצעי זה גם בלא הסכמת אותו צד, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

השתתפות של דייר 12. (א) בתקופת תוקפה של הודעה על קושי ממשי לקיום דיונים שניתנה לפי סעיף 9, לעניין השתתפותו בדיון בהליך לפי סעיף 10 או 11 של דייר במעון יחולו הוראות סעיף זה. במעון בדיון באמצעי טכנולוגי

(ב) רשאי בית המשפט, לאחר קבלת עמדות הצדדים ועמדת מנהל המעון, להורות על השתתפותו בדיון של הדייר במעון באמצעי טכנולוגי המאפשר העברת תמונה וקול בזמן אמת, לאחר שישקול את השיקולים המנויים בסעיף 7(ד).

(ג) התנגד מנהל המעון לנוכחות פיזית של דייר במעון, בדיון שלא כולל שמיעת עדויות, יורה בית המשפט על קיום הדיון בנוכחות הדייר, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

²⁵ ס"ח התשנ"א, בעמ' 58.

(ד) היה הדייר במעון עד בהליך פלילי או אזרחי הכולל שמיעת עדות, נוסף על האמור בסעיף זה, יחולו על שמיעת עדותו גם הוראות סעיפים 10(3) או 11(ד) לפי העניין, בשינויים המחויבים.

13. הוראות מיוחדות לעניין קיום דיון באמצעים טכנולוגיים בהשתתפות אדם עם מוגבלות היה אחד מהמשתתפים בהליך שחלות לגביו הוראות סעיפים 10 או 11 אדם עם מוגבלות, יורה בית המשפט על קיום הדיון באמצעות מכשירים טכנולוגיים, ככל האפשר תוך עריכת התאמות הנגישות הנדרשות לפי חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005²⁶ או תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013²⁷, כנדרש בהתאם לסוג המוגבלות, בשינויים המחייבים.

14. קיום דיון באמצעים טכנולוגיים לפני רשם ההוצאה לפועל (א) הוראות סעיפים 3 ו-11 יחולו לעניין דיון בהליך המתנהל לפני רשם ההוצאה לפועל, בשינויים המחויבים ובשינוי זה: במקום "בית משפט" יבוא "הרשם".

(ב) על אף האמור בפרק 5' לחוק ההוצאה לפועל, יחולו הוראות סעיף קטן (א) גם על דיונים המתקיימים לפי הפרק האמור.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן 11(ג), רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות, במסגרת מתן החלטה לפי סעיף 191 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, כי ישיבה לגיבוש הסדר תשלומים כהגדרתה בחוק זה, תתקיים באמצעות מכשיר טכנולוגי כאמור בסעיף, גם בלא קבלת עמדת הצדדים.

(ד) בסעיף זה -

"הליך" – כהגדרתו בחוק ההוצאה לפועל;

"חוק ההוצאה לפועל" – חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967;

"חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי" – חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018;

"הרשם" – רשם ההוצאה לפועל כמשמעותו בחוק ההוצאה לפועל.

פרק ו': ועדות שחרורים

²⁶ ס"ח התשס"ו, בעמ' 42.
²⁷ ת"ק התשע"ג, בעמ' 968; התשע"ח, בעמ' 142.

בלי לגרוע מהוראות תקנות שעת חירום (דיוני ועדות השחרורים), התש"ף-2020, בתקופת תוקפה של הודעת שר המשפטים לפי סעיף 9, יחולו לגבי דיוני ועדות השחרורים הוראות אלה :

- (1) על אף הוראות סעיף 16(א) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001 (להלן – חוק שחרור על תנאי), יושב ראש ועדת השחרורים רשאי לאפשר קיום דיון בוועדת השחרורים שלא בנוכחות בא כוח האסיר או בא כוח היועץ המשפטי לממשלה, לבקשתם, והם ישתתפו בדיון באמצעי טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת, ואם לא ניתן לקיים את הדיון באופן המאפשר העברת תמונה בזמן אמת, יתקיים הדיון באמצעי המאפשר העברת קול בלבד, ובלבד שקיום דיון בלא נוכחות בא כוח האסיר יהיה בהסכמת האסיר; סירב האסיר לקיום הדיון כאמור – יידחה הדיון למועד אחר; על דיון לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיף 4(1) ו-3(ב) לפי העניין.
- (2) (א) יושב ראש ועדת השחרורים רשאי להורות כי הדיון בוועדה יתקיים גם שלא בנוכחות חברי הוועדה כולם או חלקם, אלא בהשתתפותם באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת; החליט יושב ראש הוועדה כי הדיון יתקיים שלא בנוכחות כל חברי הוועדה, ישתתפו גם באי כוח הצדדים באמצעות מכשיר טכנולוגי כאמור, והכל באופן שימזער ככל האפשר את הפגיעה בצדדים לדיון ובאינטרס הציבורי; לא הסכים האסיר לקיים את הדיון באופן זה – יידחה הדיון למועד אחר.
- (ב) על אף האמור בפסקה (א), חומר חסוי המוגש לעיון הוועדה בלבד לא יוצג או יוגש באמצעי טכנולוגי.
- (3) (א) על אף הוראות סעיף 16(א) לחוק שחרור על תנאי, ועדת השחרורים רשאית, בהסכמת הצדדים, לקיים דיון בבקשה לשחרור על תנאי ממאסר של אסיר על יסוד הכתב וללא קיום דיון בעל פה.

(ב) החליטה הוועדה לשחרר על-תנאי אסיר על יסוד הכתב בדיון כאמור בפסקה (א), יעוכב ביצועה של ההחלטה למשך 48 שעות במהלכן יהיה בא כוח היועץ המשפטי לממשלה רשאי להודיע כי בכוונתו להגיש עתירה נגד ההחלטה, ואם חלו שבת או חג בתוך פרק הזמן האמור – יעוכב הביצוע למשך 72 שעות; הודיע בא כוח היועץ המשפטי לממשלה כאמור, יעוכב שחרורו של האסיר למשך שבעה ימים, כאמור בסעיף 27 לחוק שחרור על תנאי; החליט בא כוח היועץ המשפטי לממשלה שלא להגיש עתירה נגד ההחלטה, יודיע על כך ללא דיחוי לוועדה, וביצוע ההחלטה לא יעוכב עוד.

(4) על דיון כאמור בפסקאות (1) עד (3) יחולו הוראות סעיף 10(ג) (5) בשינויים המחויבים, ועל דיון כאמור בפסקה (2) יחולו גם הוראות סעיף 10(ג) (4) בשינויים המחויבים.

(5) החליטה ועדת השחרורים שלא לשחרר אסיר על תנאי בדיון שהתקיים לפי פסקאות (2) או (3), הוועדה תשוב ותדון בעניינו של האסיר לאחר שניתן יהיה לקיים את הדיון בנוכחות חברי הוועדה והאסיר, אם ביקש זאת האסיר.

קיום דיון בעתירה 16. על אף האמור בסעיף 3 ובתקנה 21ח לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים, יחולו לעניין דיון בעתירה על החלטת היחידה לשחרור ממאסרים קצרים או ועדת השחרורים לפי סעיף 25 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, בתקופת תוקפה של הכרזה לפי סעיף 2(א), הוראות אלה:

נגד החלטת היחידה לשחרור ממאסרים קצרים או ועדת השחרורים

(א) השתתפותו של האסיר בדיון תהיה באמצעות אמצעי טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת, או המאפשר העברת קול בלבד.

(ב) על דיון המתקיים בהשתתפות האסיר לפי תקנת משנה (א) יחולו הוראות סעיפים 3(ב)(3)(א) ו-1(ב), 4(1)-(3), ו-5(א)(2), בשינויים המחויבים.

פרק ז': דיונים לפי חוק השיפוט הצבאי

הכרזת שר הביטחון 17.

(א) שוכנע שר הביטחון כי בשל התפשטות רחבת היקף במדינה של נגיף הקורונה קיים חשש ממשי להדבקת כלואים השוהים בחדרי משמר ובבתי סוהר צבאיים, בשל מגע עם שאר האוכלוסייה, רשאי הוא, בהתייעצות עם שר המשפטים, להכריז, כי לא ניתן לקיים דיונים בבתי הדין הצבאיים בנוכחות הכלואים, במדינה כולה או בחלק ממנה; הכרזה כאמור תיכנס לתוקף עם נתינתה ותפורסם ברשומות בהקדם האפשרי.

(ב) הכרזת שר הביטחון לפי סעיף קטן (א) תהיה לתקופה שלא תעלה על חודש ימים; שר הביטחון, בהתייעצות עם שר המשפטים, רשאי להאריך את תקופת תוקפה של ההכרזה לתקופות נוספות שלא יעלו על חודש ימים כל אחת, אם שוכנע כי ממשיכות להתקיים הנסיבות המפורטות בסעיף קטן (א).

(ג) שוכנע שר הביטחון כי הנסיבות המפורטות בסעיף קטן (א) אינן מתקיימות עוד, יבטל את ההכרזה לגבי המדינה כולה או חלק ממנה, בלא דיחוי; ביטול ההכרזה כאמור ייכנס לתוקף עם נתינתו והודעה על הביטול תפורסם ברשומות בהקדם האפשרי.

(ד) הודעה על הכרזה כאמור בסעיף קטן (א) או על ביטולה כאמור בסעיף קטן (ב) תימסר לנשיא בית הדין הצבאי לערעורים, למשטרה הצבאית, לפרקליטות הצבאית, לסניגוריה הצבאית וללשכת עורכי הדין, עם הינתנה.

(ה) בסעיף זה –

"בית דין צבאי" – כמשמעותו בסעיף 183 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;

"בית סוהר" – כמשמעותו בתקנות בתי סוהר צבאיים;

"חדר משמר" – חדר משמר צבאי כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;

18. תחולה לעניין נוכחות עצירים או אסירים בדיונים בבתי דין צבאיים מכוח חוק השיפוט הצבאי

הכריז שר הביטחון כאמור בסעיף 17, יחולו לגבי דיונים המתקיימים בבתי דין צבאיים, ובהתאם לסדרי המנהל בעניין הזה שנקבעו לפי סעיפים 199 ו-211 לחוק השיפוט הצבאי, הוראות סעיפים 3, 4, 8, 22, 23 בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(א) במקום "בית משפט" יבוא "בית דין צבאי";

(ב) במקום "עצור או אסיר" יבוא "כלוא";

- (ג) במקום "שירות בתי הסוהר" יבוא "המשטרה הצבאית";
- (ד) במקום "נשיא בית משפט" יבוא "נשיא בית דין צבאי";
- (ה) על עצור המצוי במעצר פתוח לפי סעיף 244 לחוק השיפוט הצבאי יחולו הוראות סעיף 8;
- (ו) בסעיף 23 יבואו השינויים הבאים:

- 1) במקום "סעיף 68 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984" יבוא "סעיף 324 לחוק השיפוט הצבאי";
- 2) במקום "סעיף 68א לחוק בתי המשפט" יבוא סעיפים 335-340 לחוק השיפוט הצבאי";
- 3) במקום "סעיף 69 לחוק בתי המשפט" יבוא "סעיף 330א לחוק השיפוט הצבאי";
- 4) במקום "סעיף 70 לחוק בתי המשפט" יבוא "סעיף 325 לחוק השיפוט הצבאי";
- 5) במקום "לפי סעיף 72 לחוק בתי המשפט" יבוא "סעיפים 328-330 וסעיף 331 לחוק השיפוט הצבאי";

הודעת שר הביטחון 19. הודעת שר הביטחון 19 על קושי ממשי לקיים דיונים בבתי דין צבאיים

מצא שר הביטחון כי עקב ההחמרה במצב החירום המיוחד ולנוכח ההגבלות מכוח חיקוקים שנחקקו בשל מצב החירום האמור, קיים קושי ממשי לקיים דיונים בבתי דין צבאיים, יפרסם הודעה על כך; תחולת הודעה לפי סעיף זה תהיה מן המועד שנקבע בהודעה, אף אם קדם לפרסומה, ועד למועד שייקבע. פרסום הודעה כאמור ייעשה, סמוך ככל האפשר למועד חתימתה, באתר האינטרנט של צבא ההגנה לישראל, וכן ייעשה ברשומות; הנוסח שפורסם ברשומות הוא המחייב אף אם קדם לו פרסום בדרך אחרת; הודיע שר הביטחון כאמור, יחולו לגבי דיונים המתקיימים בבתי הדין הצבאיים, ובהתאם לסדרי המנהל בעניין הזה שנקבעו לפי סעיפים 199 ו-211 לחוק השיפוט הצבאי, הוראות סעיפים 10, 12, 13, 21-23, בשינויים המחויבים.

תחולה לעניין דיוני 20. תחולה לעניין דיוני 20 הוועדה לעיון בעונש

(א) בלי לגרוע מהוראות תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש)(דיוני הוועדה לעיון בעונש) התש"ף-2020, בתקופת תוקפה של הודעת שר הביטחון לפי סעיף 19, יחולו לגבי דיוני הוועדה לעיון בעונש הוראות אלה:

(1) על אף הוראות סעיף 511(א) לחוק השיפוט הצבאי, יושב ראש הוועדה לעיון בעונש רשאי לאפשר קיום דיון בוועדה לעיון בעונש שלא בנוכחות בא כוח האסיר או בא כוח הפרקליט הצבאי הראשי, לבקשתם, והם ישתתפו בדיון באמצעי טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת, ואם לא ניתן לקיים את הדיון באופן המאפשר העברת תמונה בזמן אמת, יתקיים הדיון באמצעי המאפשר העברת קול בלבד, ובלבד שקיום דיון בלא נוכחות בא כוח האסיר יהיה בהסכמת האסיר; סירב האסיר לקיום הדיון כאמור – יידחה הדיון למועד אחר; על דיון לפי סעיף קטן זו יחולו הוראות סעיף 4(1) ו-3(ב) לפי העניין.

(2) (א) יושב ראש הוועדה לעיון בעונש רשאי להורות כי הדיון בוועדה לעיון בעונש יתקיים גם שלא בנוכחות חברי הוועדה לעיון בעונש כולם או חלקם, אלא בהשתתפותם באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת; החליט יושב ראש הוועדה כי הדיון יתקיים שלא בנוכחות כל חברי הוועדה, ישתתפו גם באי כוח הצדדים באמצעות מכשיר טכנולוגי כאמור, והכל באופן שימזער ככל האפשר את הפגיעה בצדדים לדיון ובאינטרס הציבורי; לא הסכים האסיר לקיים את הדיון באופן זה – יידחה הדיון למועד אחר.

(ב) על אף האמור בפסקה (א), חומר חסוי המוגש לעיון הוועדה בלבד לא יוצג או יוגש באמצעי טכנולוגי.

(3) (א) על אף הוראות סעיף 511(א) לחוק השיפוט הצבאי, הוועדה לעיון בעונש רשאית, בהסכמת הצדדים, לקיים דיון בבקשה לעיון בעונש של אסיר על יסוד הכתב וללא קיום דיון בעל פה.

(ב) החליטה הוועדה לעיון בעונש, על יסוד הכתב, כי האסיר יסיים את ריצוי עונשו באופן מידי, יעוכב ביצועה של ההחלטה למשך 48 שעות במהלכן יהיה בא כוח הפרקליט הצבאי הראשי רשאי להודיע כי בכוונתו להגיש עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבית דין גבוה לצדק נגד ההחלטה, ואם חלו שבת או חג בתוך פרק הזמן האמור - יעוכב הביצוע למשך 72 שעות; החליט בא כוח הפרקליט הצבאי הראשי שלא להגיש עתירה נגד ההחלטה, יודיע על כך ללא דיחוי לוועדה לעיון בעונש, וביצוע ההחלטה לא יעוכב עוד.

(4) על דיון כאמור בפסקאות (1) עד (3) יחולו הוראות סעיף 10(ג)(5) בשינויים המחויבים, ועל דיון כאמור בפסקה (2) יחולו גם הוראות סעיף 10(ג)(4) בשינויים המחויבים.

(5) החליטה הוועדה לעיון בעונש שלא להמתיק עונש או להחליפו, כולו או מקצתו, בעונש על תנאי בדיון שהתקיים לפי פסקאות (2) או (3), הוועדה תשוב ותדון בעניינו של האסיר לאחר שניתן יהיה לקיים את הדיון בנוכחות חברי הוועדה והאסיר, אם ביקש זאת האסיר.

פרק ח': הוראות כלליות

21. עצור הנתון בפיקוח אלקטרוני יראו אותו לענין הוראות חוק זה כנאשם שאינו עצור. עצור הנתון במעצר בפיקוח אלקטרוני כמשמעותו בסעיף 22 לחוק המעצרים, אין בהוראות חוק זה כדי לפגוע בהוראות כל דין בנוגע להשתתפות נפגעי עבירה, הוריהם של קטינים שהם צד לדיון, וכל אדם אחר לו זכות להיות נוכח לפי דין בדיון.
22. השתתפות כל אדם אחר לו זכות להיות נוכח לפי דין בדיון
23. שמירת דינים אין באמור בהוראות חוק זה כדי לפגוע בהוראות כל דין הנוגעות לדיון בבית המשפט, מלבד בנוגע לנוכחות בבית המשפט, לרבות בעניינים שלהלן: פומביות הדיון לפי סעיף 68(א) לחוק בתי המשפט, ככל שאופן ניהול הדיון מאפשר זאת; סגירת דלתיים לפי סעיף 68(ב) לחוק בתי המשפט; ניהול פרוטוקול לפי סעיף 68א לחוק בתי המשפט; הקלטת דיון לפי סעיף 68ב לחוק בתי המשפט; הרחקה מבית משפט לפי סעיף 69 לחוק בתי המשפט; איסור פרסום לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט; איסור הפרעה לפי סעיף 72 לחוק בתי המשפט; וכללי לשכת עורכי הדין (מדי משפט), התשס"ו-2005. הוראות אלו יחולו בשינויים המחייבים בהתאם לאמצעי הטכנולוגי בו יתקיים הדיון.
24. תיקון חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, כאילו בסעיף 22ח(ב)(3), בסופו בא "לרבות באמצעות מכשיר טכנולוגי המאפשר העברת קול ותמונה בזמן אמת".
25. ביטול תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש)(קיום דיונים בהליכים פליליים באמצעים טכנולוגיים), התש"ף-2020, תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש)(דיונים פליליים בבתי הדין הצבאיים), התש"ף-2020, תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש)(קיום דיונים בעתירות אסירים באמצעים טכנולוגיים), התש"ף-2020, תקנות 4 עד 6 לתקנות שעת חירום (דיוני ועדות השחרורים), התש"ף-2020, ותקנות 4 עד 6 לתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש)(דיוני הוועדה לעיון בעונש), התש"ף-2020 – בטלות.
26. תוקף חוק זה יעמוד בתוקפו למשך שישה חודשים מיום פרסומו.